

İcra Hukuk Mahkemesince “İstihkak İddiasının Kabulüne” ve/veya “İstihkak İddiasının Reddine” Karar Verilmesini Gerektiren Nedenler

Talih UYAR*

Cüneyt UYAR**

* Avukat, İzmir Barosu / Yaşar Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Görevlisi.
ORCID ID: 0000-0001-5869-0073 talihuyar@talihuyar.com

** Avukat, İzmir Barosu. cuneyk@gmail.com

ÖZ

Borçlu şirketin kuruluşundan itibaren hiçbir zaman haciz adresinde faaliyette bulunmadığı (borçlu şirketin ve üçüncü kişinin farklı şehirlerde faaliyette bulunduğu), hacizlerin üçüncü kişinin ticaret sicilde kayıtlı adresinde yapıldığı, borçluların (ve yetkililerinin) hacizde hazır bulunmadığı, Ödeme emirlerinin borçlulara haciz adresinde (üçüncü kişinin adresinde) tebliğ edilmediği, Üçüncü kişi şirketin, borcun doğumundan önce 2004 yılında kurulduğu, uyuşmazlıkta, “Takip borçlularının ikisinin, önceden, üçüncü kişi A.Ş.’de hisse sahibi ve bir dönem yönetim kurulu üyesi olması ve bu nedenle üçüncü kişinin adresinde borçlulara ait birtakım evraklar bulunması gerekçesiyle” üçüncü kişi şirket ile borçlular arasında ‘organik bağ’ bulunduğu ve ‘muvazaalı işlemler’ yapıldığı” kabul edilerek “üçüncü kişinin istihkak iddiasının reddine” karar verilmesi isabetli midir?

Anahtar kelimeler:

istihkak davaları

istihkak iddiası

alacaklı

borçlu

üçüncü kişi

icra mahkemesi

mülkiyet karinesi

ispat yükü

organik bağ

GİRİŞ

“İstihkak” iddiası, borçlunun “haczedilen malın üçüncü bir kişiye ait olduğunu veya üçüncü bir kişiye rehinli bulunduğunu” ya da üçüncü kişinin “o malın kendisine (veya başka bir üçüncü kişiye) ait olduğunu veya o mal üzerinde kendisinin (veya başka bir üçüncü kişinin) rehin hakkı bulunduğunu” ileri sürmesidir (İİK, m. 96/I; m. 85/II).^[1]

“İstihkak iddiası” takip hukukundaki ‘istihkak davası’nın (İİK. m. 96 vd.) ‘ön şartı’dır.^[2] Ancak ‘usulüne uygun’ olarak ve ‘borçlu ya da üçüncü kişi veya bu kişilerin yetkili temsilcileri’ tarafından yapılmış (geçerli) istihkak iddiası, istihkak davasına konu olabilir. Başka bir deyişle; istihkak iddiasında bulunma hak ve yetkisi sadece -kural olarak- bu kişilere aittir.^[3]

İİK m. 99 gereğince, “üçüncü kişinin elinde bulunan” ve üzerinde üçüncü kişinin “istihkak iddiasında bulunduğu”^[4] bir malı haczedilen icra müdürü, üçüncü kişinin istihkak iddiasını haciz tutanağına yazdıktan sonra, “üçüncü kişi aleyhine -icra mahkemesinde- istihkak davası açmak üzere” alacaklıya yedi günlük bir süre verir.^[5] Buna karşın, mal “borçlunun elinde iken”^[6] haczedilmişse (İİK m. 96, 97), (İİK m. 97/a-I), İİK m. 99 uygulanamaz. Bu durumda, İİK m. 96 ve 97’ye göre işlem yapılması gerekir.

[1] Talih Uyar, Alper Uyar ve Cüneyt Uyar, *İcra Hukukunda İstihkak Davaları*, 5. Baskı, (Ankara: Bilge Yayınevi, 2022), 35; Talih Uyar, *İİK. Şerhi* 5, 3. Baskı, (Ankara: Turhan Kitabevi, 2006), 7886 vd.; İsmail Ercan, *Hacizden Doğan İstihkak Davaları*, (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2023), 89; Timuçin Muşul ve Ayfer Tezel Muşul, *İcra ve İflas Hukukunda İstihkak Davaları*, (Ankara: Adalet Yayınevi, 2021), 4.

[2] Yargıtay 8 HD. 23.05.2014 T. 15263/10467 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[3] Baki Kuru, *İcra ve İflâs Hukuku Elkitabı*, 2. Baskı (Ankara: Adalet Yayınları, 2013), 549.

[4] “İstihkak iddiası” kavramı için Uyar, Uyar ve Uyar, *İİK. Şerhi* 2, 3. Baskı, (Ankara: Bilge Yayınevi, 2013), 1826 vd.- Uyar *İİK. Şerhi* 5, 7886 vd.

[5] Üçüncü kişinin, “icra müdürünün İİK.nun 99. maddesini uygulamadığından” bahisle yaptığı şikâyet, süreye bağlı değildir. Yargıtay 12. HD. 25.11.1982 T. 8622/8763 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[6] Yargıtay 12. HD. 27.12.1990 T. 6445/13799; 12.04.1990 T. 11072/4286 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

Üçüncü kişinin elinde haczedilen ve onun istihkak iddiasında bulunduğu malların, alacaklının talebi üzerine muhafaza altına alınması mümkün değildir, üçüncü kişinin kabulü halinde, üçüncü kişiye yediemin olarak bırakılması gerekir.^[7]

İstihkak davasına konu olan olaylarda, İİK. mad. 96 gereğince ileri sürülen istihkak iddiasına karşı alacaklı ya da borçlu veya her ikisi süresi içinde (İİK. mad. 96/II) itiraz ederse icra müdürünün icra dosyasını kendisine göndermesi üzerine icra mahkemesi ne yapar?

Haczedilen malın, borçlunun ya da üçüncü kişinin veya borçlu ile birlikte üçüncü kişinin müşterek zilyetliğinde bulunması halinde istihkak davası açma yükümlülüğü kime düşer? İstihkak davasının açıldığı icra mahkemesi nasıl yargılama yapar ve sunulan delilleri nasıl değerlendirir? Bütün bu hususlar, ayrıntılı bir şekilde aşağıda belirtilmiştir.

1- İİK. mad. 96 gereğince ileri sürülen istihkak iddiasına karşı, “alacaklı” ya da “borçlu” veya “her ikisi” üç gün içinde (İİK. 96/II) itiraz ederse, icra

[7] 6352 s. ve 02.07.2012 tarihli Kanun ile yapılan değişiklikten önce, İİK. 88/II, 3 “üçüncü şahsın elinde bulunan mallar haczedilince, alacaklının muvafakatı ve üçüncü şahsın kabulü halinde üçüncü şahsa yediemin olarak bırakılır” şeklindeydi. 6352 s. ve 02.07.2012 tarihli Kanun ile İİK’nin 88/2. maddesi “... üçüncü şahsın elinde bulunan taşınır mallar haczedildiğinde, üçüncü şahsın kabulü halinde üçüncü şahsa yediemin olarak bırakılır. Mallar satış mahalline getirilmediği takdirde muhafaza altına alınabilir veya yediemin değişikliği yapılabilir.” şeklinde değiştirilmiş, bu değişikliğe paralel olarak İİK’nin 99. maddesi de “haczedilen şey borçlunun elinde olmayıp da üzerinde mülkiyet veya diğer bir aynı hak iddia eden üçüncü kişi nezdinde bulunursa, bu kişi yedieminliği kabul ettiği takdirde bu mal muhafaza altına alınmaz.” şeklinde değiştirilmiştir. Önceki düzenlemenin eleştirisi için, Uyar, (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023) 4949 sayılı, 17.7.2003 tarihli; 5092 sayılı, 12.2.2004 tarihli, 5311 sayılı 2.3.2005 tarihli ve 5358 sayılı, 31.5.2005 tarihli İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunların Getirdiği Yenilikler’ ve aynı isimli-İzmir Barosu tarafından Aralık/2005 tarihinde yaptırılmış- ayrı bası, 38 vd. –Uyar, 4949 sayılı ve 17.7.2003 tarihli İcra ve İflas Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un Getirdiği Yenilikler TÜR. BAR. BİR. DER. (2003): S: 49, 173. – Oğuz Atalay, “İİK. m. 88/II Üzerine Bir Eleştiri” Medenî Usul ve İcra İflas Hukuku Dergisi, (2005/1): 17 vd. – Kudret Aslan, Hacizde İstihkak Davası (Ankara: Turhan Kitabevi, 2005), 499 vd. – Hakan Pekcanitez, 4949 sayılı Kanunla, İcra Hukukunda Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi TÜR. BAR. BİR. DER. (2003): S: 49, 147 vd. – Hakan Pekcanitez, Oğuz Atalay, M. Sungurtekin Özkan ve Muhammed Özkes, İcra ve İflas Hukuku (İstanbul: Oniki Levha Yayınevi, 2005), 191; 206.

müdürü -tarafının ayrıca istemde bulunmasını beklemeden, kendiliğinden^[8] gerekli kararın verilmesi için dosyayı hemen icra mahkemesine gönderir.^[9] Eğer itiraz, “üç günlük süreden sonra” yapılırsa, geçersiz olur ve sonuç doğurmaz.^[10] Bu durumda, icra müdürü dosyayı icra mahkemesine gönderemez. Çünkü; alacaklı (ve borçlu) “istihkak iddiasını kabul etmiş” sayılır.^[11]

İcra müdürünün istihkak iddiasına itiraz üzerine yapacağı işlem; takip dosyasını icra mahkemesine göndermekten ibaret olup, bunun yerine kendisi “istihkak davası açmak üzere” süre veremez.^[12] Dosyayı alan icra mahkemesi; ya “takibin ertelenmesine” ya da “takibin devamına” karar verir. İcra mahkemesinin, istihkak iddiasının esası hakkında (yani mülkiyet ya da rehin uyuşmazlığını çözümler biçimde) “haczin kaldırılmasına”^[13] (veya “istihkak davasının kabulüne”, “dava konusu şeyin davacıya teslimine”^[14] vb. şekilde)

---

[8] İlhan Postacıoğlu, *İcra Hukuku Esasları*, (İstanbul: Sulhi Garan Matbaası, 1982), 392; Sıtkı Akyazan, *İcra ve İflas Kanunu'ndaki Yeni ve Değişik Hükümler Üzerindeki İnceleme ve Açıklamalar*, (Ankara: Yeni Cezaevi Matbaası, 1965), 75; Selahattin Sulhi Tekinay, *Hacizden Mütevellit İstihkak Davaları*, (1953) 24; Mustafa Kayganacıoğlu, “İcra Hukukunda İstihkak Davası,” *Yargıtay Dergisi*, no. 1-2 (1983): 120; Kudret Aslan, *Hacizde İstihkak Davaları*, 308. Karşılaştırma için Mustafa Reşit Belgesay, *İcra ve İflas Kanunu Şerhi*, (İstanbul: M. Sıralar Matbaası, 1954), 231 vd.

[9] Yargıtay 12. HD. 20.09.1993 T. 9587/13706; Yargıtay 15. HD. 01.11.1988 T. 2979/3499; Yargıtay 15. HD. 27.05.1983 T. 1275/1467 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[10] Yargıtay 13. HD. 26.05.1977 T. 2518/3005 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[11] Yargıtay 15. HD. 23.05.1990 T. 1293/2379; 13.09.1988 T. 3210/2835 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[12] Yargıtay 21. HD. 05.12.2000 T. 2588/8350; Yargıtay 12. HD. 20.09.1993 T. 9587/13706 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[13] Yargıtay 12. HD. 10.06.2004 T. 10540/14757; 02.12.1994 T. 15177/15358 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[14] Yargıtay 17. HD. 15.11.2012 T. 11735/12571; 13.12.2012 T. 15150/13985; Yargıtay 12. HD. 04.02.2003 T. 29759/1965; 29.09.1998 T. 8827/9831 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

karar vermesi isabetsiz ve yasaya aykırı olacaktır. Yine bu durumda icra mahkemesi “takibin iptaline” de karar veremez.^[15]

İcra mahkemesi bu kararını “dosya üzerinde yapacağı inceleme ile” ya da “ tarafları çağırıp duruşma yaparak” verir (İİK. 97/I).^[16] Uygulamada, genellikle duruşmaya gerek görülmemekte ve dosya üzerinde inceleme ile yetinilerek gerekli karar verilmektedir.

İstihkak iddiasına itiraz üzerine “takibin devamına” ya da “takibin ertelenmesine” karar verecek olan icra mahkemesi, asıl takibin yapıldığı icra müdürlüğünün bağlı olduğu icra mahkemesidir. İcra mahkemesince “istihkak iddiasının sırf satışı geri bırakmak amacı ile, kötüniyetle (dürüstlük kuralına aykırı olarak)^[17] yapıldığını gösteren ciddi nedenler bulunduğu takdirde” “takibin devamına” aksi halde “takibin ertelenmesine” karar verilir.

2- Haczedilen mal, borçlunun ya da borçlu ile birlikte üçüncü kişinin (müşterek) zilyetliğinde (İİK. 96, 97) ise, istihkak davası açma yükümlülüğü, istihkak iddiasında bulunan ‘üçüncü kişiye’ aittir.^[18] Haczedilen malın “üçüncü kişinin elinde bulunması halinde” açılan istihkak davalarında ise, davacı, kural olarak -icra müdürü tarafından kendisine istihkak davası

[15] Yargıtay 12. HD. 30.12.1997 T. 14373/14808 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[16] Yargıtay 12. HD. 27.09.2011 T. 1649/16913 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023). Talih Uyar, *İcra Hukukunda Yetki – Görev ve Yargılama Usulü*, 2. Bası, (Ankara: Feryal Matbaası, 1991) 391; K. H. Kut, “İstihkak İddiasına İtiraz,” *İleri Hukuk Dergisi*, (1951 Ağustos): 1243 vd.

[17] Ramazan Arslan, *Medeni Usul Hukukunda Dürüstlük Kuralı*, (Ankara: S Yayınları, 1989), 135 vd.

[18] İcra müdürü bu durumda -hatalı olarak- haciz koydurmuş olan alacaklıya “istihkak davası açmak üzere” yedi günlük süre vermiş ve istihkak davası bu süre içinde alacaklı tarafından açılmışsa, icra mahkemesinin açılan bu davayı da incelemesi, yani, husumet yönünden reddetmemesi gerekir 21. HD. 15.04.2004 T. 2324/3827, 13. HD. 18.11.1981 T. 7033/76396 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

açması için- yedi günlük süre verilen ‘alacaklı’dır.^[19] Borçlunun ise istihkak davası açma hakkı yoktur.^[20]

Üçüncü kişinin davacı olarak yer aldığı istihkak davası, haciz koydurmuş olan ve üçüncü kişinin istihkak iddiasına itiraz etmiş olan alacaklıya karşı açılır.^[21] Bu davalarda uyuşmazlık “istihkak iddiasında bulunan üçüncü kişi” ile “alacaklı” arasında bulunduğundan, açılan istihkak davalarında mutlaka “alacaklı”nın davalı olarak gösterilmesi gerekir.^[22] Alacaklı, haciz koydurmuş olmasına rağmen, üçüncü kişinin istihkak iddiasına itiraz etmemişse, ona karşı istihkak davası açılmaz.

Haczedilen malın “üçüncü kişinin elinde bulunması halinde” alacaklı tarafından açılacak istihkak davalarında ise, davalı; “kural olarak” hacizli malı elinde bulunduran ve istihkak iddiasında bulunmuş olan^[23] üçüncü kişidir.

Yüksek mahkeme^[24] yokluğunda haciz yapılan -dolayısı ile istihkak iddiasını kabul edip etmediği belli olmayan- ‘borçlunun da istihkak davasında ‘davalı’ olarak gösterilmesi gerektiğini” belirtmiştir. İstihkak iddiasına hem alacaklının ve hem de borçlunun itiraz etmiş olmaları halinde, ‘mecburi dava arkadaşlığı’ söz konusu olduğundan, açılmış olan davada alacaklı ve borçlunun her ikisinin de ‘davalı’ olarak gösterilmesi gerekir ve bunlardan

---

[19] Yargıtay 21. HD. 23.12.2003 T. 9386/10803; Yargıtay 12. HD. 26.04.1995 T. 6309/6476 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[20] Yargıtay 17. HD. 15.11.2012 T. 4002/12567; 26.09.2011 T. 2042/8144; 05.07.2011 T. 2948/7091; 19.04.2011 T. 11717/3690; 1.7.2010 T. 10728/6168; 21. HD. 24.5.2004 T. 4186/4864; 17.11.2003 T. 7354/9429; 10.12.2002 T. 25046/26127 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[21] Yargıtay 21. HD. 14.09.2004 T. 6135/6976; 13.04.2004 T. 207/3590; 21.01.2003 T. 10144/190 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[22] Yargıtay 17. HD. 03.10.2011 T. 6682/5808; 22.09.2011 T. 6445/8003; 24.05.2011 T. 296/5192; 03.05.2011 T. 11788/4529 (www.e-uyar.com E.T. 11.01.2022)

[23] Yargıtay 13. HD. 28.04.1981 T. 1638/3192 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[24] Yargıtay 15. HD. 24.09.1992 T. 3233/4267; Yargıtay 12. HD. 28.12.1981 T. 7406/8605 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

birisinin davada yer almadığının anlaşılması halinde, davacı-üçüncü kişiye, bu kişinin de davaya katılmasını sağlaması için süre verilir.^[25]

3- “Yedi günlük” dava açma süresi; istihkak iddiasına itiraz edilmesi ve takip dosyasının icra müdürlüğünce İİK. mad. 97/I gereğince kendisine sunulması üzerine icra mahkemesinin vereceği “takibin devamı” ya da “takibin ertelenmesi” kararının üçüncü kişiye tefhim veya tebliğinden itibaren işlemeye başlar.^[26] İİK. mad. 99 uyarınca ise, alacaklının yedi gün içinde istihkak davasını açması gerekir. Bu durumda yedi günlük dava açma süresi; “alacaklının haczi öğrendiği tarihten” değil, “icra müdürünün, istihkak davası açması için süre verdiğini alacaklıya tefhim ya da tebliğ ettiği tarihten” itibaren işlemeye başlar.^[27]

4- İstihkak davaları, icra hukuk mahkemesinde görülür (İİK. 97/VI). İstihkak davalarının hangi yerdeki mahkemelerde açılabileceği önceki 1086 sayılı HUMK.’den farklı olarak yeni kanunda açıkça düzenlenmemiştir.^[28] Yüksek mahkeme, “istihkak davalarının asıl icra takibinin yapıldığı yer mahkemesi ile davalının yerleşim yeri mahkemelerinde açılmasının mümkün olduğunu, davalının birden fazla olması halinde davanın, davalılardan birinin yerleşim yeri mahkemesinde açılabileceğini”^[29] kabul etmektedir.

---

[25] Yargıtay 17. HD. 24.05.2011 T. 296/5192; 24.06.2010 T. 703/6104; 29.06.2010 T. 1254/6047; Yargıtay 21. HD. 14.09.2004 T. 6135/6976; 13.04.2004 T. 207/3590; 21.10.2002 T. 7974/8776 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[26] Yargıtay 17. HD. 14.07.2011 T. 3024/7487; Yargıtay 12. HD. 30.10.2003 T. 17305/21225; 08.10.2002 T. 17517/20289; Yargıtay 21. HD. 28.11.2000 T. 7195/8496; HGK. 22.11.2000 T. 21-1687/1728; Yargıtay HGK. 15.12.2004 T. 21-710/727, 27.09.2004 T. 6606/7623 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[27] Yargıtay 21. HD. 17.04.2007 T. 11107/6531; 08.10.2002 T. 6863/8221; 09.11.2000 T. 7777/7796; 15. HD. 02.10.1996 T. 2994/4898; 20.06.1995 T. 3556/3726, 13. HD. 03.11.1977 T. 4315/4816 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[28] 6100 sayılı HMK.’da, HUMK.’nun 512. maddesine tekabül eden yeni bir hükme yer verilmemiştir.

[29] Yargıtay 8. HD. 10.12.2019 T. 211136/11140; 12.02.2019 T. 5409/1333; 26.09.2016 T. 13780/12554; 8. HD. 20.06.2016 T. 20865/10822 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023); Ercan, *Hacizden Doğan İstihkak Davaları*, 469, dipn. 1317.

5- İstihkak davasında, icra hakimi, tarafların gösterecekleri bütün delilleri -kural olarak.^[30] serbestçe takdir eder. Buna göre, istihkak davalarında “tanık” dinlenebilir^[31], “bilirkişi incelemesi”^[32] yaptırabilir, “keşif”^[33] yapılabilir, “yemin” teklif edilebilir. İstihkak davalarında, ileri sürülen iddia, “ticari defter kayıtları” ile ispat edilebilir.^[34] İstihkak davalarında her türlü delil ileri sürülebilir. Başka bir deyişle, bu davalarda “delil ileri sürülmesi”^[35] bakımından yasal bir kısıtlama söz konusu değildir. İstihkak davasında “hayatın olağan akışına ters biçimde” ileri sürülmüş iddialara itibar edilmemesi gerekir.^[36]

İstihkak davalarında, “takip konusu alacak miktarı” ile “haczedilen malın kıymeti”nden^[37] hangisi az ise, onun üzerinden nisbi olarak harç alınır ve

---

[30] “Kural olarak” diyoruz, çünkü, bu davalarda da icra hakimi, diğer davalardaki hakimler gibi; ikrar ve yemin ile bağlıdır. Uyar, *İİK Şerhi 5*, 8186 vd.

[31] Talih Uyar, *İİK Şerhi 6*, 2. Baskı, (Ankara: Turhan Kitabevi 2008), 8437; Uyar, Uyar ve Uyar, *İstihkak Davaları*, 124 vd.

[32] Uyar, Uyar ve Uyar, *İİK Şerhi 2*, 1976 vd.; Uyar, *İİK Şerhi 6*, 8437; Uyar, Uyar ve Uyar, *İstihkak Davaları*, 125 vd.

[33] Uyar, Uyar ve Uyar, *İİK Şerhi 2*, 1978 vd.; Uyar, *İİK Şerhi 6*, 8437; Uyar, Uyar ve Uyar, *İstihkak Davaları*, 136 vd.

[34] Yargıtay 8. HD. 09.12.2013 T. 17713/18622; 17. HD. 07.05.2012 T. 4588/5757; Yargıtay 21. HD. 30.01.2001 T. 123/426; 27.05.1997 T. 3427/3593; Yargıtay 15. HD. 05.06.1996 T. 2634/3163 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[35] Baki Kuru, *İcra ve İflas Hukuku El Kitabı*, 2. Baskı, (İstanbul, Türkmen Kitabevi, 2013), 562; Postacıoğlu, *İcra Hukuku Esasları*, 405; Necmeddin Berkin, *İcra Hukuku Rehberi*, (İstanbul: Filiz Kitabevi, 1980), 299; Ali Güneren, *İstihkak Davaları ile Tasarruf İptal Davaları*, (Ankara: Feryal Matbaacılık, 2004), 489; Lütfi Dalamanlı, “Hacizden Mütevellit İstihkak Davası,” *Adalet Dergisi*, no. 9-10. (1961): 910; Aslan, *Hacizde İstihkak Davaları*, 402; İsmail Ercan, *Hacizden Doğan İstihkak Davaları*, (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2023), 480 vd.

[36] Yargıtay 8. HD. 21.01.2016 T. 9507/727; 8. HD. 19.03.2019 T. 1487/2868; Yargıtay 8. HD. 18.09.2019 T. 11165/ 7738; 8. HD. 04.05.2015 T. 4780/9942; Yargıtay 8. HD 21.01.2016 T. 13811/725 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[37] Eğer, istihkak davası sırasında, hacizli mal icra müdürlüğüne satılmışsa; ihale (satış) bedelinden 21. HD. 01.05.2003 T. 2796/4102; 18.03.2003 T. 880/250 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

vekalet ücretine hükmedilir.^[38] Haciz tutanağında haciz uygulanan taşınırların değerini belirtmemiş olması halinde, dava konusu hacizli malların dava tarihi itibarıyla değerlerinin uzman bilirkişi aracılığıyla saptanması gerekir.^[39]

6- (a) Borçlunun elinde bulunduğu sırada (İİK. 96/I) haczedilen mallar hakkında, üçüncü kişi tarafından açılan istihkak davalarında ispat yükü de üçüncü kişiye düşer.^[40] Haczedilen malın üçüncü kişinin elinde bulunması halinde” ise, görülen istihkak davasında ispat yükü; alacaklıdadır.^[41] Hacizli malı elinde bulunduran kişi, “mülkiyet karanesi”nden yararlanır.^[42]

Uyuşmazlık konusu malın “borçlu”nun ya da “üçüncü kişi”nin elinde haczedilmiş olmasına göre ispat yükü yer değiştireceğinden, ispat yükünün hangi tarafa düştüğünün tespiti için, hakiki ziyedin -daha doğrusu; hacizli malı gerçekte kimin elinde bulundurduğunun- araştırılması gerekir. Bu nedenle “borçlunun elinde bulunan -takip talebindeki ve ödeme emrinin tebliğ edildiği adreste- malların haczedilmiş olması halinde, İİK. 96-97. maddelere göre işlem yapılarak istihkak davası açma külfetinin üçüncü kişiye, buna karşın üçüncü kişinin elinde bulunan malların haczedilmiş olması halinde ise, İİK. 99. maddeye göre işlem yapılarak, istihkak davası

[38] Yargıtay 8. HD. 01.04.2013 T. 3798/4715; Yargıtay 17. HD. 11.12.2012 T. 5495/13814; 05.04.2012 T. 1260/4122; 13.02.2012 T. 11814/1437; 06.02.2012 T. 11258/1066; Yargıtay 21. HD. 01.03.2005 T. 717/1907; 02.03.2004 T. 16414/1865; 24.06.2003 T. 4726/6065; 03.05.2004 T. 972/4388; 05.02.2002 T. 184/698; 26.09.2002 T. 6167/7654 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[39] Yargıtay 21. HD. 18.03.2004 T. 195/2615; 09.12.2003 T. 8181/10106 vb. (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[40] Yargıtay 15. HD. 19.06.1995 T. 3162/3653 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[41] Yargıtay 17. HD. 21.02.2012 T. 8333/1945; 21.02.2011 T. 1483/1455 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[42] Baki Kuru, *İcra ve İflas Hukuku 2*, (İstanbul: Evrim Yayınevi, 1990), 1135; Erol Ertekin ve İzzet Karataş, *İcra ve İflas Hukukunda İstihkak Davaları*, (Ankara: Yetkin Yayınevi, 1998), 554; Tahir Ögütçü ve Ali Çitoğlu, *Uygulamalı İcra ve İflas Kanunu*, (Ankara: Garanti Basım, 1977), 552; Güneren, *İstihkak Davaları ile Tasarruf İptal Davaları*, 821; Timuçin Muşul ve Ayfer Tezel Muşul, *İcra ve İflas Hukukunda İstihkak Davaları*, 3. Baskı, (Ankara: Adalet Yayınevi, 2021), 285; Aslan, *Hacizde İstihkak Davaları*, 542 vd.; Ejder Yılmaz, *İcra ve İflâs Kanunu Şerhi*, (Ankara: Yetkin Yayınları, 2016), 577; Ercan, *Hacizden Doğan İstihkak Davaları*, 479 vd.

açma külfetinin alacaklıya yükletilmesi” gerekir.^[43] Tekrar belirtelim ki, icra müdürünün hatalı olarak örneğin, üçüncü kişiye dava açma külfetini yüklemiş olması, ispat yükünün yer değiştirmesine neden olmaz.

Yüksek mahkeme, bu konuda;

- “Haciz sırasında borçlunun haciz mahallinde bulunmaması, borçluya ödeme emrinin tebliğ edildiği adresin haciz mahallinden farklı bir adres olması, mahcuz malların borçlunun yedinde haczedilmemesi, haciz mahallinin borçlu tarafından işletildiğine dair belge bulunmaması karşısında mülkiyet karinesinin istihkak iddia eden üçüncü kişi yararına olduğu”^[44]
- “Haczedilen montlar üzerinde işçilik ve diğer malzeme bedelleri ödenmediğinden, davacı üçüncü kişinin hapis hakkının bulunduğu kabulü gerekeceğini, haciz, 3. kişinin işyerinde yapıldığından, mülkiyet karinesinin davacı 3. kişi lehine olduğunu”,^[45]
- “Haciz işleminin takip adresi dışında başka bir adreste yapılmış olduğu, davalı borçlunun da haciz mahallinde bulunduğu ispat edilemediğinden, mülkiyet karinesinin üçüncü kişi lehine olduğunu ve bu doğrultuda ispat yükü davalı alacaklıda olduğunu”,^[46]
- “Haczin ‘borçlunun elverişli adresinde’, ‘borçlunun huzurunda’, ‘borçluya ödeme (icra) emri tebliğ edilen adreste’, ‘borçlunun ipotek verdiği taşınmazın adresinde’, veya ‘borçlu ile üçüncü kişinin birlikte ellerinde bulunan mallar üzerinde (hakkında)’ yapılmış olması halinde, ‘mülkiyet karinesi’nin borçlu (dolayısıyla alacaklı) lehine sayılacağını”,^[47]

---

[43] Yargıtay 12. HD. 15.04.2003 T. 5883/8348; 24.10.2003 T. 6833/8134; 03.04.2003 T. 3902/7096 vb. (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[44] Yargıtay 12. HD. 02.02.2022 T. 6759/1022 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[45] Yargıtay 8. HD. 22.02.2016 T. 11853/2999 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[46] Yargıtay 8. HD. 19.01.2015 T. 27417/1029 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[47] Yargıtay 17. HD. 08.04.2013 T. 3566/5014; 01.04.2013 T. 5008/4557; 12.03.2013 T. 16284/3241; 07.03.2013 T. 15335/2926; 21.02.2013 T. 6296/2018; 21.01.2013 T. 7315/300; 21.01.2013 T. 7575/296; 15.01.2013 T. 15287/114; 18.12.2012 T. 3243/14281; 26.06.2012 T. 5011/8192; 25.06.2012 T. 7697/7940 vb. (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

- “Haczin, alacaklının gösterdiği borçlunun takip adresi dışındaki, tamamen üçüncü kişinin ev veya işyeri adresinde -İİK m. 99’a göre- yapılmış olması halinde, ‘mülkiyet karinesi’nin üçüncü kişi lehine (yararına) sayılacağını, bunun aksinin alacaklı tarafından güçlü ve inandırıcı delillerle ispat edilmesi gerekeceğini”^[48]

belirtmiştir.

(b) “Haczedilen malın üçüncü kişinin elinde bulunması halinde”, ispat yükü kendisine düşen alacaklının, “haczedilen malın borçluya ait olduğunu, üçüncü kişiye ait olmadığını”^[49] her türlü kanıtla ispat etmesi gerekir.^[50]

7- İstihkak davalarında “borçluya ödeme emrinin hangi adreste tebliğ edildiği”, “borçlunun/temsilcisinin, haciz sırasında hazır bulunup bulunmadığı”, “mülkiyet karinesi”, “organik bağ”, “haczin, nerede yapılmış olduğu”, gibi konular ispat şekli açısından önem arz ettiğinden, bu konudaki içtihatlarla aşağıda ayrıca değinilmiştir:

Yüksek mahkeme,

(a) “Borçluya Ödeme Emrinin Tebliğ Edildiği Adres” ile “Haczin Yapıldığı Adres” konusunda;

- “Dava konusu haczin, borçluya ödeme emrinin tebliğ edildiği adreste yapılmadığı, haciz mahallinde bulunan elektrik faturasının, tek başına muvazaanın varlığının ispatı için yeterli olmadığını- Dava konusu hacizden önce, başka bir adreste gerçekleştirilen hacizde hazır bulunan kişi tarafından, borçlunun patronu olduğu ve adresin ona ait olmakla beraber şu an ödeme gücü olmadığını beyan edilmesi karşısında, borçlunun başka bir adreste

---

[48] Yargıtay 17. HD. 16.10.2012 T. 10352/11174; 27.09.2012 T. 7695/10196; 20.09.2012 T. 4019/9642; 10.05.2011 T. 4369/4539; 07.04.2011 T. 11248/3225; 17.03.2011 T. 871/2408; 09.02.2012 T. 12783/1350; 09.12.2010 T. 9526/10789 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[49] Postacıoğlu, *İcra Hukuku Esasları*, 410 vd; Güneren, *İstihkak Davaları ile Tasarruf İptal Davaları*, 1211 vd.; Aslan, *Hacizde İstihkak Davaları*, 545.

[50] Uyar, *İİK Şerhi 2*, 1963 vd.; Uyar, *İİK Şerhi 6*, 3. Baskı, (Ankara: Turhan Kitabevi, 2008), 8909 vd.; Ercan, *Hacizden Doğan İstihkak Davaları*, 480 vd.

faal olduğu anlaşıldığından, üçüncü kişinin açtığı davanın kabulüne karar verilmesinin gerektiğini”,^[51]

- “Haczin, borçluya ödeme emrinin tebliğ edildiği adreste yapılmadığı, haciz adresinin üçüncü kişi şirketin ticaret sicil kayıtlarında yer alan adresi olduğu, haciz esnasında borçluya ait güncel evraka rastlanmadığı, davacı üçüncü kişi şirketin borcun doğumundan çok önce kurulduğu, borcun doğum tarihinden öncesinde yapılan hisse devirleri sonucunda, borçlu ile üçüncü kişi arasında organik bağın olmadığını- Borçlu şirket yetkilisinin haciz mahallinde hazır bulunmasının, tek başına, mülkiyet karinesinin borçlu lehine işletilmesi için yeterli görülmediğini- Mülkiyet karinesi davacı üçüncü kişi lehine olup, davanın İİK'nin 97 maddesi gereğince 3. kişi tarafından açılmasının ispat yükünün yer değiştirmesine neden olmayacağını- Mülkiyet karinesinin aksinin alacaklı tarafından inandırıcı ve güçlü delillerle ispat edilmesi gerektiğini- Alacaklı tarafından delil olarak gösterilen icra dosyası, haciz tutanağı ve ticaret sicil kayıtlarının mülkiyet karinesinin aksini ispat için yeterli olmadığını”,^[52]
- “Dava konusu haczin, borçluya ödeme emrinin tebliğ edildiği veya dayanak senette geçen adreste yapılmadığı, haczin borçlunun icra müdürlüğüne yönelttiği dilekçesinde kendisine ait malların bulunduğunu belirttiği adreste, davalı üçüncü kişinin şantiyesinde yapıldığı görüldüğünden, mülkiyet karinesi davacı üçüncü kişi lehine olup karinenin aksinin davacı alacaklı tarafından inandırıcı ve güçlü delillerle ispat edilmesi gerekeceğini”^[53]
- “Haciz yapılan adreste daha önce borçluların faaliyet gösterdiği, borcun doğumundan sonra aynı yerde borçlulardan birinin torunu, diğerinin ise yeğeni olan, davacı 3. kişinin aynı faaliyet konusuna sahip iş yerini açtığı, ödeme emrinin haciz mahallinde tebliğ edildiği dikkate alındığında, İİK 97/a maddesinde düzenlenen karinenin borçlu dolayısıyla alacaklı yararına olduğunu”,^[54]

[51] Yargıtay 8. HD. 16.04.2019 T. 9146/4152 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[52] Yargıtay 8. HD. 03.04.2019 T. 8596/3653 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[53] Yargıtay 8. HD. 06.03.2019 T. 6705/2375 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[54] Yargıtay 8. HD. 2.03.2017 T. 3482/2872 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

İcra Hukuk Mahkemesince “İstihkak İddiasının Kabulüne” ve/veya
“İstihkak İddiasının Reddine” Karar Verilmesini Gerektiren Nedenler

- “Haczin ödeme emri tebliğ edilen adreste yapılması, davacı üçüncü kişinin, borçlu şirketin ortağı ve yetkilisi olması davacı üçüncü kişi ile borçlunun ticaret unvanları ile faaliyet alanlarının aynı olması karşısında, üçüncü kişinin istihkak iddiasının reddine karar verilmesi gerekeceğini”,^[55]
- “Haczin, borçluya ödeme emrinin tebliğ edildiği adreste yapılmış olması halinde, İİK’nin 97/a maddesindeki mülkiyet karinesinin borçlu dolayısıyla alacaklı yararına sayılacağını”^[56]

belirtmiştir.

(b) “Borçlunun/Temsilcisinin, Haciz Sırasında Hazır Bulunması” konusunda;

- “Haczin, borçlulara ödeme emrinin tebliğ edildiği adreste ve dayanak senet adresinde yapılmaması, haciz sırasında borçlu şirket ortak veya yetkililerinin değil, üçüncü kişinin hazır bulunması, haciz mahallinde borçlu şirketlere ait bulunan belgelerin güncel olmaması karşısında, ‘mülkiyet karinesinin’ üçüncü kişi lehine olduğunun kabulü ile İİK. 99 uyarınca işlem yapılmasının isabetli olduğunu”^[57]
- “Haczin, borçluya ödeme emrinin tebliğ edildiği adreste yapılmadığı, haciz adresinin üçüncü kişi şirketin ticaret sicil kayıtlarında yer alan adresi olduğu, haciz esnasında borçluya ait güncel evraka rastlanmadığı, davacı üçüncü kişi şirketin borcun doğumundan çok önce kurulduğu, borcun doğum tarihinden öncesinde yapılan hisse devirleri sonucunda, borçlu ile üçüncü kişi arasında organik bağın olmadığı- Borçlu şirket yetkilisinin haciz mahallinde hazır bulunmasının, tek başına, mülkiyet karinesinin borçlu lehine işletilmesi için yeterli görülmediğini- Mülkiyet karinesi davacı üçüncü kişi lehine olup, davanın İİK. m. 97 gereğince 3. kişi tarafından açılmasının ispat yükünün

[55] Yargıtay 17. HD. 16.05.2013 T. 6349/7050 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[56] Yargıtay 17. HD. 12.11.2012 T. 11087/12398; 17. HD. 31.05.2012 T. 3078/7055; 17. HD. 12.04.2012 T. 1383/4549; 17. HD. 7.02.2012 T. 12413/1242; 17. HD. 22.12.2011 T. 9073/12761 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[57] Yargıtay 12. HD. 15.09.2021 T. 6662/7492 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

yer değiştirmesine neden olmayacağını- Mülkiyet karinesinin aksinin alacaklı tarafından inandırıcı ve güçlü delillerle ispat edilmesi gerektiğini”,^[58]

- “Dava konusu haciz adresi ile borçlu şirketin ticaret sicil kayıtlarında yer alan adresinin farklı olduğu, yine haciz esnasında borçlu şirket yetkilileri hazır olmadığı gibi, borçlu şirketin haciz adresinde faaliyette bulunduğu dair bir delil elde edilemediği anlaşıldığından, İİK’nin 97/a maddesinde öngörülen mülkiyet karinesi üçüncü kişi yararına olup, karinenin aksinin alacaklı tarafından ispat edilmesi gerekeceğini”,^[59]
- “Dava konusu haciz, borçluya ödeme emrinin tebliğ edildiği adreste yapılmadığı gibi, haciz sırasında borçlu şirket ortağı veya yetkilisinin hazır olmadığı, borçluya ait herhangi bir belgenin de bulunmadığı, haczin üçüncü kişi şirketler ortağının huzurunda yapıldığı, üçüncü kişi şirketler borcun doğumundan çok önce kuruldukları gibi kurucu ortaklarından ..... borçlu şirket ortağı.....’ın babası olup; ölümü ile miras hissesi nedeniyle üçüncü kişi şirketlerde pay sahibi olduğu ve buna göre mülkiyet karinesi davacı 3. kişi lehine olup, mülkiyet karinesinin aksinin davalı alacaklı tarafından inandırıcı ve güçlü delillerle ispat edilmesi gerekeceği, davalı alacaklı vekiline her ne kadar taraflar arasındaki organik bağa dayanılmış ise de borçlu şirket ortağının, üçüncü kişi şirketlerde miras nedeniyle pay sahibi olmasının mülkiyet karinesinin aksini ispata yeterli olmadığını”,^[60]
- “Haciz, dayanak ilamda geçen ve borçlunun faaliyet gösterdiği adreste borçlu şirket yetkilisinin huzurunda yapıldığı, borçlu şirket yetkilisinin, 3. kişinin eşi olduğu ve haciz sırasında 3. kişinin hazır olmadığı, borçlu şirket ile 3.kişinin faaliyet alanlarının da aynı olduğu görüldüğünden, İİK. mad. 97/a uyarınca, mülkiyet karinesi borçlu dolayısıyla alacaklı yararına olduğunu”,^[61]
- “Haczin, borçluya ödeme emrinin tebliğ edildiği adreste ve huzurunda yapılmış olması halinde İİK’nin 97/a maddesindeki “mülkiyet karinesi” nin borçlu dolayısıyla alacaklı yararına sayılacağını”,^[62]

[58] Yargıtay 8. HD. 03.04.2019 T. 8596/3653 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[59] Yargıtay 8. HD. 12.03.2019 T. 926/2533 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[60] Yargıtay 8. HD. 05.02.2019 T. 13115/984 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[61] Yargıtay 8. HD. 18.10.2018 T. 1053/17559 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[62] Yargıtay 17. HD. 19.04.2011 T. 10166/3671 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

- “Borçlunun haciz sırasında hazır bulunduğu, haciz adresinde borçlunun üçüncü kişi ile birlikte yaşadığı anlaşıldığından, İİK. 97/a maddesindeki mülkiyet karinesinin borçlu dolayısıyla alacaklı yararına olduğunu”^[63]

belirtmiştir.

(c) “Borçlu Şirket İle Üçüncü Kişi Şirket Arasında ‘Organik Bağ’ Bulunması” konusunda;

- “Borçlu şirket ile davacı üçüncü kişi şirket arasında organik bağ bulunmasının tek başına muvazaanın kanıtı olarak kabul edilemeyeceğini, alacaklıdan mal kaçırmak için danişıklı işlemler yapıldığının ve iki şirketin tek elden yönetildiği yönünde delillerin de dosyaya yansımaları gerektiğinden mahcuz mallara ilişkin üçüncü kişinin sunduğu faturalar da dikkate alınarak yeterli araştırmayla sonuca gidilmesi gerektiğini”,^[64]
- “Davalı 3. kişi şirket ile dava dışı borçlu şirketin aynı alanda faaliyet göstermeleri ve ortaklarının kardeş olması nedeni ile organik bağ içinde olmalarının tek başına muvazaayı göstermeyeceğini”,^[65]
- “Üçüncü kişinin İİK’nun 96. vd. maddeleri uyarınca açtığı “istihkak” davasında mahkemece; öncelikle, borçlu ve üçüncü kişi şirketler arasındaki organik bağın araştırılması için haciz mahallinde kolluk aracılığı ile inceleme yaptırılıp, Vergi Dairesi’ndeki kayıtlar üzerinden haciz adresinde, haciz tarihinden itibaren geriye doğru kimlerin faaliyet gösterdiğini de araştırarak, toplanacak delillerin sonucuna göre muvazaanın bulunup bulunmadığının tayin edilmesi gerektiğini”,^[66]
- “Davanın reddinde ilişkin kararda ‘davacı şirket ortakları ile borçlu şirket ortaklarının bir kısmının aynı kişiler olduğu, şirketlerin faaliyet konularının aynı olduğu, şirketlerin birlikte hareket ettikleri ve bu doğrultuda aralarında organik bağ bulunduğu’ gerekçesine dayanılmışsa da; ticaret sicil bilgilerine göre, borçlu şirket ile davacı üçüncü kişi şirket ortaklarının sadece 2’sinin

[63] Yargıtay 8. HD. 26.11.2013 T. 16276/17631 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[64] Yargıtay 8. HD. 13.01.2015 T. 13673/311 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[65] Yargıtay 8. HD. 23.03.2015 T. 21926/6642 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[66] Yargıtay 8. HD. 18.11.2014 T. 13672/21168 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

aynı olduğu, ortakların bir kısmının aynı olması ve şirketlerin aynı konularda faaliyet göstermeleri nedeniyle organik bağ içinde bulunmalarının tek başına İİK. 96. ve 97. maddelerinin uygulanması için yeterli olmadığını- Takip borçlusu şirket ve davacı üçüncü kişi şirketin kuruluşları borcun doğumundan çok önceki bir tarihe isabet ettiği, davacı üçüncü kişi şirketin ticaret sicilinde kayıtlı adresi ile borçlu şirketin ticaret sicilinde kayıtlı adresinin farklı olduğu ve haczin üçüncü kişinin sicil adresinde yapıldığı, haciz mahallinde borçluya ait olabilecek herhangi bir bilginin, belgenin temin edilemediği ve borçlunun haciz adresiyle ilişkisini gösterir emarelere rastlanmadığı anlaşıldığından, mülkiyet karinesi davacı üçüncü kişi yararına olduğunu- Karinenin aksini her türlü delille kanıtlanmaya elverişli, dava konusu mahcuzların borçluya ait olduğu ve borçlu ile 3. kişinin adreste birlikte faaliyette bulunduğu kanaatini oluşturacak delilleri dosyaya sunamaması karşısında, davacı üçüncü kişinin davasının kabulüne karar verilmesi gerektiğini”^[67]

- “Borçlu ve üçüncü kişi şirketlerde küçük paylar ile ortak olan ve borcun doğumundan önce hisselerini devrederek ortaklıktan ayrılan şirketlerin bu durumunun şirketler arasında pay ve yönetim anlamında organik bağın varlığına delil teşkil etmeyeceğini”^[68]
- “Üçüncü kişinin ticaret sicil adresinden yapılan haciz adresinde borçlu şirket faaliyette bulunmamış, dava konusu haciz sırasında belge bulunmamış, borçlu şirket ortağı ve yetkilisi de haciz de hazır bulunmamış olup davacı üçüncü kişi şirket borcun doğumundan çok önceki bir tarihte kurulduğundan, üçüncü kişi şirket ortaklarından biri borçlu şirketin ortağı ise de, anılan kişi her iki şirkette de hakim ortak olmayıp az hissesi bulunan ortak olduğundan, borçlu şirket de ortak olan kişinin de, üçüncü kişi şirketin kurucu ortaklarından olduğu görülmüşse de, borcun doğum tarihi itibari ile bakıldığında üçüncü kişi şirkette ortaklığının bulunmadığı anlaşıldığından, ortaklık bağlarının pay ve yönetim anlamında organik bağın varlığına delil teşkil edemeyeceğini- Mülkiyet karinesi davacı 3. kişi lehine olup dava üçüncü kişi tarafından açılrsa da, karinenin aksinin davalı alacaklı tarafından inandırıcı ve güçlü delillerle ispat edilmesi gerektiğini”^[69]

[67] Yargıtay 8. HD. 10.09.2015 T. 14550/16152 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[68] Yargıtay 8. HD. 19.02.2020 T. 14995/1613 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[69] Yargıtay 12. HD. 13.10.2021 T. 7035/8835 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

- “Borçlunun ortağı olduğu şirket ile üçüncü kişi şirket sicil kayıtlarına göre üç ay aynı adreste faaliyette bulunmaları, borçlunun oğlu kuruluş aşamasında üçüncü kişi şirketin ortağı ise de, üçüncü kişi şirketin takibe dayanak bononun tanzim tarihinden önce kurulması, borçlunun ortağı olduğu dava dışı şirket ile üçüncü kişi arasındaki bağ ve borçlunun oğlunun bir dönem üçüncü kişinin ortağı olması hususlarının borçlu gerçek kişi ile üçüncü kişi arasında organik bağ bulunduğunun göstergesi olarak kabul edilmeyeceğini- Haczin üçüncü kişinin ticaret sicilinde kayıtlı iş yeri adresinde yapıldığı, haciz sırasında borçlu hazır olmadığı gibi, borçluya ait herhangi bir belge bulunmadığı, ayrıca borçlu ile üçüncü kişi arasında organik bağ bulunmadığının kabulü ile üçüncü kişinin istihkak iddiasına ilişkin davasının kabulü gerektiğini”^[70]
- “Davacı üçüncü kişi şirket ortakları ile borçlu şirket ortakları arasında benzerlik olmasının tek başına mülkiyet karinesinin aksini ispat için yeterli olmadığını”^[71]
- “Dava konusu haczin üçüncü kişinin ticaret sicilde kayıtlı iş yeri adresinde yapıldığı, borçluya ödeme emri tebliğ edilen veya dayanak senette yer alan adreste yapılmadığı, haciz mahallinde borçluya ait herhangi bir belge bulunmadığı uyumsuzlukta, mülkiyet karinesinin davalı üçüncü kişi lehine olduğunu ve bu karinenin aksinin davacı alacaklı tarafından inandırıcı ve güçlü delillerle ispat edilmesi gerekeceği- Davacı alacaklı karinenin aksini ispatlamak için delil olarak ticaret sicil kayıtlarına dayanmışsa da; davalı üçüncü kişi şirket, borcun doğumundan çok önce 1995 yılında kurulmuş olup borçlu da üçüncü kişi şirkette kurucu ortak olmasına rağmen, borcun doğumundan önce hisselerini devrettiği de anlaşıldığından, borçlunun kızı davalı üçüncü kişi şirketin ortağı olmasının tek başına karinenin aksini ispata yeterli olmayacağını”^[72]
- “Haczin, davalı üçüncü kişi şirketin ticaret sicil adresinde yapılmış olması nedeniyle İİK. 99 gereğince ispat yükünün davacı alacaklı tarafa düşeceğini- Borçlu şirket ortağının hissesini davalı üçüncü kişi şirketin ortağına devretmesinin tek başına muvazaa olgusunu ispatlayamayacağını, ‘ortaklığın

[70] Yargıtay 8. HD. 21.01.2019 T. 5392/601 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[71] Yargıtay 8. HD. 27.09.2018 T. 23709/16380 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[72] Yargıtay 8. HD. 15.05.2019 T. 10790/5096 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

devrinin borçtan önce olduğuna' ilişkin tanık beyanlarının muvazaa iddiasının ispatına yeterli olmadığını"^[73]

- “Borçlu şirket ile üçüncü kişi şirketin faaliyet alanı sigortacılık olmakla birlikte, davalı üçüncü kişi şirketin Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından verilen ruhsatnameler ile sigorta brokerlığı yaptığı, dolayısı ile borçlu şirket ile faaliyet alanlarının ayrı olduğu, borçlu şirketin kurucularından olan kişinin borçlu şirketteki hissesini, borcun doğum tarihinden önce genel kurul kararı ile devrederek borçlu şirket ile bağının koptuğunu, borçlu şirkette 745 hisseye sahip olan kişinin ise, üçüncü kişi şirkette 30 hisseye sahip olması organik bağın varlığını göstermeyeceğini, haciz mahallinde borçlu şirketin yanı sıra dava dışı sigorta şirketlerine ait poliçelerin bulunmuş olmasının da karinenin borçlu lehine işletilmesi için yeterli görülmediğini”^[74]
- “Şirketlerin kuruluş tarihleri, hisse devirleri ve pay oranları göz önüne alındığında hissedarların aynı soyadını taşımaları bağın varlığını göstermeyeceği gibi, aynı alanda faaliyet gösteren şirketlerde bazı işçilerin değişik tarihlerde çalışmalarının veya hisselerini tamamen devrederek üçüncü kişi şirket ile bağını koparmış eski ortakların, borçlu şirkette sigortalı olarak çalışmalarının şirketler arasında bağın olduğunu göstermeyeceğinden alacaklının açtığı davanın reddine karar verilmesi gerekeceğini”^[75]
- “Üçüncü kişinin açtığı davanın reddine ilişkin kararda ‘davacı şirket ortakları ile borçlu şirket ortaklarının bir kısmının aynı kişiler olduğu, şirketlerin faaliyet konularının aynı olduğu, şirketlerin birlikte hareket ettikleri ve bu doğrultuda aralarında organik bağ bulunduğu’ gerekçesine dayanılmışsa da; ticaret sicil bilgilerine göre, borçlu şirket ile davacı üçüncü kişi şirket ortaklarının sadece 2’sinin aynı olduğu, ortakların bir kısmının aynı olması ve şirketlerin aynı konularda faaliyet göstermeleri nedeniyle organik bağ içinde bulunmalarının tek başına İİK. 96. ve 97. maddelerinin uygulanması için yeterli olmadığını- Takip borçlusu şirket ve davacı üçüncü kişi şirketin kuruluşlarının borcun doğumundan çok önceki bir tarihe isabet ettiği, davacı üçüncü kişi şirketin ticaret sicilinde kayıtlı adresi ile borçlu şirketin ticaret sicilinde kayıtlı adresinin farklı olduğu ve haczin üçüncü kişinin sicil

[73] Yargıtay 17. HD. 15.02.2011 T. 8346/1222 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[74] Yargıtay 8. HD. 15.01.2019 T. 4609/402 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[75] Yargıtay 8. HD. 17.12.2018 T. 4210/20314 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

adresinde yapıldığı, haciz mahallinde borçluya ait olabilecek herhangi bir bilginin, belgenin temin edilemediği ve borçlunun haciz adresiyle ilişkisini gösterir emarelere rastlanmadığı anlaşıldığından, mülkiyet karinesi davacı üçüncü kişi yararına olduğunu- Karinenin aksini her türlü delille kanıtlanmaya elverişli, dava konusu mahcuzların borçluya ait olduğu ve borçlu ile 3. kişinin adreste birlikte faaliyette bulunduğu kanaatini oluşturacak delilleri dosyaya sunamaması karşısında, davacı üçüncü kişinin davasının kabulüne karar verilmesi gerektiğini”^[76]

- “Bozma ilamında, ‘mülkiyet karinesinin kimin lehine olduğuna dair araştırma ve inceleme yapılması’ istenmişse de; borcun doğumundan evvel davacı üçüncü kişinin eşinin borçlu şirketten ayrıldığı, haciz yapılan yerin ödeme emrinin tebliğ edildiği adresten farklı bir yer olduğu, her ne kadar haciz mahallinde borçluya ait evraklara rastlanmışsa da, bu evrakların tamamına yakının davacının eşinin borçlu şirkette ortak olduğu döneme ait olduğu, bu evrakların tarihlerinin de borcun doğumundan önceye tekabül ettiği, eş anlatımı bu evrakların güncel evraklar olmadığı görüldüğünden ve dava konusu takibin dayanağı işçi alacağı olup, alacaklıların ‘döner ustası oldukları, yani borçlu şirketin fiilen gıda sektöründe faaliyet gösterdiği, davacının ise kuyumculukla iştiğal ettiği nazara alındığında, davacı ile borçlu şirketin fiili olarak iştiğal konularının da aynı olmadığı anlaşıldığından, İİK. mad. 96 vd.na dayalı olarak üçüncü kişinin açtığı istihkak talebine ilişkin açılan davanın kabulü gerektiğini”,^[77]
- “Davacı 3. kişi ve borçlu arasında 7 adet fatura kesilmesinden bahisle aralarında ticari ve organik bir ilişki bulunduğunun söylenemeyeceğini- Davacı tarafından dayanak olarak bildirilen ve mahcuzun dava dışı bir başka şirketten satın alındığını gösteren faturanın 3. kişi şirkete kesildiği ve envantere kaydedilmiş olduğu, 3. kişi şirket tarafından tutulan açılış ve kapanış tasdikleri yapılmış ticari defterlerin usulüne uygun olarak tutulduğu, kendisi lehine delil niteliği taşıdığı bildirilmiş olup, makine mühendisi bilirkişiden alınan raporda mahcuzların ayırt edici özellikleri itibarı ile dayanılan fatura ile uyumlu olduğu hususu da tespit edildiğinden, bir başka hacze ilişkin tutanakta, davacı şirketin eski ortağının işyerinin daha önce borçlu şirket

[76] Yargıtay 8. HD. 10.09.2015 T. 14550/16152 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[77] Yargıtay 8. HD. 20.04.2016 T. 1863/7246 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

tarafından kullanıldığını belirtmesi ile ispat yükünün yer değiştirdiği kabul edilse de, davacı 3. kişinin mahcuzlara uyumlu fatura ve ticari defterler ile alacaklı yararına olan yasal karinenin aksini kesin ve inandırıcı delillerle kanıtladığının kabulü gerektiğini”,^[78]

- “Alacaklının İİK. mad. 99 uyarınca açtığı ‘istihkak iddiasının reddi’ davasında, mahkemece, öncelikle; davacının dayandığı delillerden olan, dava dosyasına celbi sağlanmayan borçlu ve 3. kişi şirketlere ait ticaret sicil kayıtları ile bu şirketlerde çalışanları gösteren SGK sicil kayıtlarının dava dosyasına celbi sağlanarak, özellikle SGK sicil kayıtlarındaki bilgiler ile 3. kişi şirket ortaklarının ilişkisi değerlendirilerek 3. kişi ile borçlu arasında alacaklıdan mal kaçırmaya yönelik danışıklı işlemler yapıp yapılmadığının tartışılması gerektiğini”,^[79]
- “Davacı şirket ortakları ile borçlu arasındaki yakın akrabalık bağı ve ödeme emrine ilişkin tebligatın iade edilmemesi hususları tek başına muvazaayı göstermediğinden, bu hususun davanın reddi için de yeterli olmadığı, bu sebeplerle; üçüncü kişi davacının davasını kanıtladığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmesi gerekeceğini”,^[80]
- “Davalı borçlu şirket ile üçüncü kişinin şirketin organik bağ içinde olmasının tek başına muvazaanın kanıtı olarak kabul edilemeyeceğini- İki şirketin iç içe girmiş tek şirket gibi yönetilip yönetilmediğinin ticari kayıtları üzerinde yaptırılacak bilirkişi incelemesi ile, gerekirse mahallinde yaptırılacak kolluk incelemesi ile araştırılması gerektiğini- Tek şirket gibi yönetildikleri belirlenirse bu kez borcun doğum tarihinden sonra alınan araç ve yine borcun doğum tarihinden sonra alınan diğer mahcuzlar yönünden alacaklıdan mal kaçırmak için danışıklı hareket edilip edilmediği üzerinde durulması gerektiğini”,^[81]
- “Organik bağın, tek başına muvazaanın kanıtı olarak kabul edilemeyeceğini- Ticaret sicil ve SGK kayıtlarına göre iki şirketin ortaklık yapısı ve çalışanları farklı olmakla birlikte bir kısım ortakların soyadlarının benzer olduğu, diğer

[78] Yargıtay 8. HD. 26.09.2016 T. 12709/12553 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[79] Yargıtay 8. HD. 20.10.2014 T. 19211/18765 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[80] Yargıtay 8. HD. 14.05.2015 T. 5960/11416 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[81] Yargıtay 8. HD. 13.02.2014 T. 2528/t (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

yandan borçlu şirketin faaliyet gösterip ayrıldığı adreste, davacı şirketin borcun doğumundan ve takip tarihinden sonra kurulmuş olduğu anlaşıldığından mahkemece, öncelikle, tarafların beyanı alınıp, ihtilaf varsa icra memurunun tanıklığına da başvurulacak haciz adresi ile ilgili tereddüttün giderilmesi, diğer yandan, davacı ve borçlu şirket ortaklarının nüfus kayıt tabloları getirtilip incelenerek aralarındaki akrabalık bağının derecesinin belirlenmesi, bununla birlikte gerekirse ticaret sicil kayıtları üzerinde bilirkişi incelemesi yaptırılarak (ticari emtia devri, vs. hususlara da bakılarak) ve mahallinde kolluk aracılığı ile araştırma yaptırılarak, davacı şirketin alacaklıdan mal kaçırmak için muvazaalı olarak kurulup kurulmadığının duraksamaksızın bir biçimde belirlenmesi gerekeceğini, bu şekilde toplanacak delillerin sonucuna göre, borçlunun davacı şirket üzerinden faaliyetini sürdürdüğü kesin olarak saptanırsa davanın reddedilmesi gerektiğini”,^[82]

- “Borçlu şirket ortağının, aynı zamanda davacı üçüncü kişinin ortağı olmasının, organik bağ varlığı ve hacizli malların borçluya ait olduğu anlamına gelmeyeceğini”,^[83]
- “Ticari defter kayıtları ile ibraz edilen faturaların birbirini doğruladığı, çalışanların her iki şirkette de çalışmış olmalarının, iki şirket arasında hukuki bağ olduğuna dair karine oluşturmadığı, borçlu şirketin ortağı ve yetkilisi olan kişinin ile yeğeninın davalı şirkette sigortalı olarak gözükmemesinin tek başına karineyi tersine çeviremeyeceği, haciz mahallinde satın alınan makinelere ait faturalar dışında borçluya ait başkaca bir belgenin bulunmadığı dikkate alındığında, mülkiyet karinesinin davalı 3. kişi yararına olduğu ve alacaklı tarafından sunulan delillerle karinenin aksinin duraksamaya yer vermeyecek şekilde ispat edilemediğini”,^[84]
- “Borçlu ve 3.kişi şirketlerin görünürde farklı tüzel kişiliklere sahip olmalarına karşın, unvanları, ortaklık yapıları, iş kolları ve adresleri itibariyle iç içe ve tam bir organik bağ içerisinde bulunmaları halinde, aralarında alacaklılardan mal kaçırmaya yönelik yapılan danışıklı işlemlerin ise iyiniyetli alacaklının haklarını etkilemeyeceğini”^[85]

[82] Yargıtay 8. HD. 31.01.2014 T. 301/1393 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[83] Yargıtay 21. HD. 26.12.2006 T. 15286/16868 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[84] Yargıtay 8. HD. 25.04.2017 T. 5792/6126 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[85] Yargıtay 17. HD. 15.12.2011 T. 9081/12349 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

belirtmiştir.

Ayrıca belirtelim ki, doktrinde de, bu konuya -isabetli olarak- şu şekilde değinilmiştir: “Bir veya birkaç kişinin borçlu şirket ile istihkak iddiasında bulunan şirkette ortak olması sebebiyle her iki şirket arasında organik bağın varlığının kabul edilmesi, davacı üçüncü kişinin istihkak davasının her halükarda reddi için yeterli sayılamaz. Hacedilen malın borçlu şirkete değil, kendisine ait olduğunu iddia eden davacı üçüncü kişi şirkete, malın mülkiyetini ne şekilde kazandığını ve niçin borçlu elinde bulunduğunu (97/a, 2. fıkra) ispat imkan verilmelidir... Eğer davacı üçüncü kişi şirket, haczin yapıldığı yerle borçlu şirketin bir ilgisi olmayıp o yerine kendisine ait olduğunu iddia ediyor ise, malın borçlu şirket yedinde haciz edilmediği iddiasını ispat imkanı üçüncü kişi şirkete verilmeden davanın sırf organik bağın varlığının kabulü gerekçesiyle reddi söz konusu olamaz... Bir kişinin birden fazla şirkette pay sahibi olmasına yasal bir engel yoktur... Organik bağın varlığı kabul edilse ve istihkak konusu mallar borçlu şirket tarafından devredilmiş olsa bile, üçüncü kişi, bu malları muvazaadan ari olarak (muvazaasız) devraldığını bu sebeple haciz edilemeyeceğini, tanık, fatura, vergi levhası, ticaret sicil kayıtları, kira sözleşmesi veya tapu gibi birbirini doğrulayan bir çok delille ispat edebilir.”^[86] Yani, şirket ortaklık yapısı sebebiyle *organik bağın* varlığı kabul edilse de bu durum, *üçüncü kişinin ‘istihkak iddiasının reddi’ için yeterli değildir.*

Üçüncü kişinin istihkak iddiasının reddi için, organik bağın yanında -her olayın özelliğine göre;

- “Üçüncü kişi şirketin iş yerinin borçlu şirkete ait olup olmadığı”,
- “İstihkak davasına konu malların borçlu tarafından üçüncü kişiye (muvazaalı) olarak devredilip devredilmediği”
- “Ödeme güçlüğü içindeki borçlunun malvarlığını kaçırmak için devir işlemi yapıp yapmadığı”

vb. hususların değerlendirilmesi gerekir.

---

[86] Muşul ve Muşul 308.–Ercan, İcra Hukuku, 536 vd.

(d) Haczin, “Borçlunun” veya “Üçüncü Kişinin” Adresinde Yapılmış Olması konusunda;

- “3. kişi şirketin borçlu şirketin sözleşmesi sona erdikten sonra başka bir akaryakıt firması ile anlaşarak akaryakıt istasyonu işletmeye başladığı, borçlu şirketin farklı bir firma adı altındaki işletmesine ait lisansının bittiği, 3. kişi şirketin yeniden bayilik başvurusu olduğunun bildirildiği, bu bakımdan lisans devrinin söz konusu olmadığı, mahcuzlara ilişkin faturalar ile EPDK lisansına ilişkin başvuru ve belgeler, iş yeri ruhsatı, bayilik sözleşmelerinin sunulduğu hacizde borçlu şirkete ait bir belgeye rastlanmadığı, şirketlerin ortaklık yapıları arasında da bir benzerlik bulunmadığı dikkate alındığında, davalı 3. kişinin İİK. mad. 97/a’de yer alan mülkiyet karinesinin aksini güçlü ve inandırıcı delillerle ispatladığının kabulü gerektiğini”,^[87]
- “İstihkak davasında, haciz sırasında bulunan protokol eski ortağın şirketten olan alacağının kendi alacaklısına devrine dair olduğu anlaşıldığından tek başına borçlunun ticari faaliyetlerine haciz adresinde devam ettiğine dair delil teşkil etmeyeceğini- Mülkiyet karinesinin üçüncü kişi yararına olduğu ve ispat yükünün davacı alacaklı üzerinde olduğunu- Borçlu şirket eski ortağı ile üçüncü kişi şirket sahibi arasında karı koca ilişkisi bulunması ve kesinleşmeyen işçi alacağı dosyasında dinlenen tanık beyanları muvazaa iddiasının ispatı için yeterli olmadığından davanın red edilmesi gerektiğini”^[88]
- “Davalı borçlu şirket ile davalı 3. kişi şirketin faaliyet alanlarının farklı olduğu, ticaret sicil kayıtlarına göre davalı borçlu şirketin haciz yapılan adresten ayrıldıktan yaklaşık 3 yıl sonra, davalı 3. kişi şirketin söz konusu yeri kiraladığı, yine işletme devrinin düşünülebilmesi için önemli ölçüde emtia devri olması gerekmekte olup bu hususun da kanıtlanamadığı, kaldı ki haczin yapıldığı ve kiralanan yerin boş depo olduğu, ayrıca davalı 3. kişinin mahcuzlara ilişkin faturalar ibraz ettiği, bundan ayrı davalı 3. kişi şirket ile davalı borçlu şirket arasında organik bağın tespit edilemediği açıklanan nedenlerle İİK’nin 97/a maddesindeki mülkiyet karinesi davalı 3. kişi lehine olduğundan bu yasal karinenin aksinin davacı alacaklı tarafından, kesin ve inandırıcı delillerle ispat edilmesi gerekeceğini”,^[89]

[87] Yargıtay 8. HD. 04.04.2017 T. 5524/4989 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[88] Yargıtay 8. HD. 10.06.2021 T. 106/4978 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[89] Yargıtay 8. HD. 06.06.2016 T. 20017/9928 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

- “Bozma ilamında, ‘mülkiyet karinesinin kimin lehine olduğuna dair araştırma ve inceleme yapılması’ istenmişse de; borcun doğumundan evvel davacı üçüncü kişinin eşinin borçlu şirketten ayrıldığı, haciz yapılan yerin ödeme emrinin tebliğ edildiği adresten farklı bir yer olduğu, her ne kadar haciz mahallinde borçluya ait evraklara rastlanılmışsa da, bu evrakların tamamına yakının davacının eşinin borçlu şirkette ortak olduğu döneme ait olduğu, bu evrakların tarihlerinin de borcun doğumundan önceye tekabül ettiği, eş anlatımla bu evrakların güncel evraklar olmadığı görüldüğünden ve dava konusu takibin dayanağı işçi alacağı olup, alacaklıların ‘döner ustası oldukları, yani borçlu şirketin fiilen gıda sektöründe faaliyet gösterdiği, davacının ise kuyumculukla iştiğal ettiği nazara alındığında, davacı ile borçlu şirketin fiili olarak iştiğal konularının da aynı olmadığı anlaşıldığından, İİK. mad. 96 vd.na dayalı olarak üçüncü kişinin açtığı istihkak talebine ilişkin açılan davanın kabulüne ilişkin yerel mahkeme kararının onanması gerektiğini”,^[90]
- “Dava konusu haciz üçüncü kişi şirket adresinde yapıldığından mülkiyet karinesinin üçüncü kişi yararına olduğunu”,^[91]
- “Haciz işleminin takip adresi dışında başka bir adreste yapılmış olduğu, davalı borçlunun da haciz mahallinde bulunduğu ispat edilemediğinden, bu davada mülkiyet karinesinin üçüncü kişi lehine olduğundan ve bu doğrultuda ispat yükü davalı alacaklıda olduğundan, davalı alacaklının dosyaya sunmuş olduğu deliller ile üçüncü kişi lehine olan karineyi çürüttüğünden bahsedilemeyeceğinden, bu sebeple ispat külfeti kendisine düşen davalı alacaklının karinenin aksini ispatlayamadığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmesi gerekeceğini”,^[92]
- “Her ne kadar haciz mahallinde borçlunun adını ihtiva eden bazı kağıtlar görülmüş ise de borçlunun haciz adresinde daha önce kiracı olarak bulunduğu da nazara alındığında bu kağıtların tek başına mülkiyet karinesinin aksini ispata yeterli görülmediğini, mahkemece bu maddi ve hukuki olgular

---

[90] Yargıtay 8. HD. 20.04.2016 T. 1863/7246 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[91] Yargıtay 17. HD. 18.06.2013 T. 7436/9304; 17. HD. 11.05.2011 T. 11381/4630 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[92] Yargıtay 8. HD. 19.01.2015 T. 27417/1029 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

gözönüne alınarak üçüncü kişilerin açtığı davanın kabulüne ilişkin kurulan hükmün doğru olduğunu”,^[93]

- “Dava konusu haciz sırasında borçlunun haciz adresinde faaliyet gösterdiği orada çalışan işçiler tarafından beyan edilip tutanağa geçirilmiş, aksi kanıtlanamamış olup, İİK’nin 97/a maddesindeki mülkiyet karinesi borçlu dolayısıyla alacaklı yararına olduğunu”,^[94]
- “Dava konusu haciz, borçlunun eski faaliyet adresinde yapılmış olduğundan; İİK’nin 97/a maddesindeki mülkiyet karinesinin borçlu, dolayısıyla alacaklı yararına olduğunun kabulü gerekeceğini”,^[95]
- “Haczin borçlu şirketin adresinde ve takip dayanağı belgede borçlu adresi olarak gösterilmiş adreste yapıldığı anlaşıldığından İİK’nin 97/a maddesinde öngörülen mülkiyet karinesinin borçlu/alacaklı yararına olduğunu”,^[96]
- “Dava konusu taşınır, borçlu şirketin ticaret sicilinde kayıtlı takip talebinde belirtilen adreste haczedilmiş olup, İİK.97/a maddesinde öngörülen mülkiyet karinesinin borçlu dolayısıyla alacaklı yararına olduğunu”^[97]

belirtmiştir.

(e) İstihkak Davalarında “Hayatın Olağan Akışına Aykırı İddialar” konusunda;

- “Takibe konu bononun düzenlendiği tarihte, borçlu haczin yapıldığı serada kiracı ise de, haczin yapıldığı tarihte borçlunun kiracılık sıfatı bulunmadığı, davacı üçüncü kişinin kira ve satış tarihlerinde fiilen, sera işletmecisi olarak faaliyet gösterdiği uyumsuzlukta; haciz sırasında davalı borçlunun malik veya kiracılık sıfatı bulunmamasına rağmen, haciz mahallinde hazır bulunması ve yenileme emrini de icra dairesine gidip tebellüğ etmesi, sonra da tüm yasal sürelerden feragat ettiğini beyan etmesi, normal bir davranış olmayıp, bu haller hayatın olağan akışına da aykırı olup, borçlu tarafından sergilenen

[93] Yargıtay 8. HD. 20.09.2018 T. 11145/15985 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[94] Yargıtay 17. HD. 4.11.2010 T. 6899/9423 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[95] Yargıtay 17. HD. 25.06.2012 T. 7697/7940 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[96] Yargıtay 17. HD. 17.03.2011 T. 11892/2329 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[97] Yargıtay 21. HD. 25.10.2005 T. 10407/10007 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

bu tutumun ve yaptığı işlemlerin muvazaalı olduğunun kabulü ile üçüncü kişinin açtığı istihkak davasının kabulüne karar verilmesi gerektiğini”,^[98]

- “Üçüncü kişi şirket yetkilisi ile borçlu şirketlerin eski hissedarının kardeş olması ve haciz mahallinde içinde borçlular ile birlikte borçlu şirketlerin eski hissedarına ait ihtarname bulunmasının hayatın olağan akışına aykırı olmadığını”,^[99]
- “Haciz yapılan işletmenin niteliği nazara alındığında, borçlu adına düzenlenen ve borcun doğum tarihinden öncesine ilişkin olan Belediye işyeri teftiş defteri, denetim kontrol raporu, ilaçlama formu sureti, alarm sistemine ilişkin sözleşme, zabıta durum tespit tutanağı ve İlçe Tarım Müdürlüğü analiz belgesinin haciz adresinde bulunmasının hayatın olağan akışına uygun olduğunu ve bu belgelerin bulunmasının tek başına, mülkiyet karinesinin borçlu (dolayısıyla, alacaklı) lehine işletilmesi için yeterli olmayacağını”,^[100]
- “Haciz adresindeki evde, ‘önceki evliliğinden olan ve şehir dışından ya da yurt dışından gelen çocukları ile birlikte tatil dönemlerinde kaldığı’ şeklindeki borçlu iddiasının hayatın olağan akışına aykırı olmadığını”,^[101]
- “Üçüncü kişinin borçludan satın aldığı taşınması mümkün menkul malları teslim almayıp, davalı borçlunun hakimiyet alanında bırakmasının hayatın olağan akışına uygun olmadığını”,^[102]

belirtmiştir.

8- Örnek Bir Olayda;

Alacaklı: ‘(A.)’

Borçlular: 1- “(B.) Şti.”, 2- “(C.)”,

Üçüncü kişi ise: ‘(D.) Anonim Şirketi’dir.

---

[98] Yargıtay 8. HD. 21.01.2016 T. 9507/727 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[99] Yargıtay 8. HD. 19.03.2019 T. 1487/2868 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[100] Yargıtay 8. HD. 18.09.2019 T. 11165/ 7738 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[101] Yargıtay 8. HD. 04.05.2015 T. 4780/9942 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[102] Yargıtay 8. HD 21.01.2016 T. 13811/725 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

Alacaklının borçlular aleyhine takip başlattığı ... İcra Müdürlüğü'nün 2019/... sayılı icra dosyasından yazılan talimat kapsamında ... İcra Müdürlüğü'nün 2022/... sayılı talimat dosyasında, üçüncü kişi (D.) Anonim Şirketi'nin adresinde 08.08.2022 tarihinde haciz işlemi yapılmıştır.

Yapılan bu hacizden sonra, alacaklı (A.) vekili, ... İcra Müdürlüğü'nün 2019/... sayılı icra takip dosyasına sunmuş olduğu 09.08.2022 tarihli dilekçesinde, özetle, “Alacaklı ... tarafından borçlular (E.) Şti., (C.), (F.), (G.) , (H.) , (Z.). Şti.ve (B.) San. Tic.ve Paz. Ltd. Şti. hakkında 15/01/2019 tarihinde ilamsız icra takibi başlatıldığını, takibe konu alacağı müvekkil-leri (A.) temlik aldığını, 08/08/2022 tarihinde ... İcra Müdürlüğü'nün 2022/... Talimat dosyasında ‘.../Erzincan’ adresinde haciz uygulandığını, haciz sırasında üçüncü kişi (D.) A.Ş. adına istihkak iddiasında bulunulmuşsa da, taraflar arasındaki muvazaalı işlemlerin açık olması sebebiyle mülkiyet karinesinin borçlu (dolayısıyla alacaklı) yararına olduğunu, haciz mahallinde borçluya ait birçok belge bulunduğunu (bu belgelerin, istihkak iddia eden üçüncü kişi şirketin ve borçlu (B.) San. Şirketinin imzasını içeren Finansal kiralama sözleşmesi, bu sözleşmeye ilişkin ihbarnameler, borçlular (B.) Şirketi ve (C.)'nin üçüncü kişi şirketin 2013 yılı olağan genel kurulunda temsile yönelik verilmiş 11/08/2014 tarihli vekaletname, borçluların üçüncü kişi şirkette hissedar olduğunu gösterir 02/06/2016 tarihli belge, borçlu şirketin 08/08/2014 tarihli olağan genel kurul kararı, borçlulardan (C.)'nin imzasını içeren üçüncü kişi şirketin yönetim kurulu kararları, borçlu şirketinin yer aldığı üçüncü kişi şirketin 2014 yılı olağan genel kurul hazır bulunanlar listesi olduğunu), haciz mahallinde bulunan borçluya ait kişisel ve muhasebesel evrakların üçüncü kişi nezdinde bulunmasının hayatın olağan akısına aykırı olduğunu, haciz işlemi her ne kadar ödeme emrinin tebliğ edildiği adreste gerçekleşmemiş ise de haciz mahallinde borçlu evrak bulunması borçlu ile istihkak iddiasında bulunan üçüncü kişinin alacaklılardan mal kaçırmak kastı ile hareket ettiğine karine teşkil ettiğini, ...borçlu şirketin üçüncü kişi şirkette kurucu ve hakim ortak olması, diğer borçlu (C.)'nin de kurucu ve halen ortak olması hususu değerlendirildiğinde aralarında organik bağ bulunduğunu, ... borçluların üçüncü kişi şirketin kurucusu ve ortağı olup takibin başlamasından sonra hisselerini devrettiğini, bir internet sitesinde borçlu (C.)'nin üçüncü kişi şirkette yönetici olarak görünmekte olduğunu, ... gerçek ve tüzel kişiyle ticari faaliyet yürüten kişilerin, tüzel kişilik perdesini kalkan olarak kullanarak müracaat edilmesini önlemeye çalıştıklarını, Yargıtay'ın bazı kıstasların varlığı halinde iki gerçek ve/veya

tüzel kişi arasında organik bağın bulunduğunu kabul ederek tüzel kişilik perdesinin kaldırılması gerektiğine hükmettiğini, somut olayda da bu kısıtların bulunduğunu” belirterek “...haksız ve muvazaalı istihkak iddiasının değerlendirilmesi ve takibin devamı yönünde karar verilebilmesi için dosyanın icra hukuk mahkemesine gönderilmesini” talep etmiştir.

Üçüncü kişi (D.) Anonim Şirketi vekili, ... İcra Müdürlüğü'nün 2019/... sayılı icra takip dosyasına sunmuş olduğu 16.08.2022 tarihli dilekçesinde, özetle, “...08.08.2022 tarihli haczin müvekkilleri üçüncü kişi şirketin adresinde yapıldığını, haczedilen malların müvekkillerine ait olduğunu, haczedilen malların faturalarının sunulduğunu, dosya borçlularından (B.) Şti. ile (C.)'nin üçüncü kişi şirketle bir alakaları bulunmadığını, borçluların üçüncü kişi şirket adresinde faaliyet gösterdiğine dair bir belge ya da emareye haciz sırasında rastlanmadığını, borçlulara gönderilen tebliğatların haciz işlemi gerçekleştirilen adrese yapılmadığını, hacizde dosya borçlusu veya yetkilisinin hazır dahi bulunmadığını, borçlu şirket tarafından düzenlenen bir evrakın da tespit edilmediğini, müvekkilleri şirkete ait sundukları vergi levha-sından da anlaşılacağı üzere haciz mahalinde müvekkilleri üçüncü kişi şirketin faaliyette bulunduğunu, faaliyet gösterilen taşınmazın dahi müvekkillerine ait olduğunu ve elektrik, su, doğalgaz gibi aboneliklerin müvekkilleri şirketin üstüne kayıtlı olduğunu, ...dosya borçluları ve müvekkilleri üçüncü kişi şirket arasında organik bağ bulunmadığını, dosya borçlularının farklı adreste faaliyette bulunduğunu, önceki yıllarda borçluların, müvekkilleri üçüncü kişi şirketin ortağı olmasının organik bağın varlığına kesin olarak delil teşkil etmeyeceğini, üçüncü kişi şirketin dosya borçlularıyla 2018 yılından sonra herhangi ilişkisi kalmadığını, borcun da daha sonra doğduğunu, haciz sırasında bulunan evrakların tamamının 2018 yılından öncesine ait olduğunu, ekli 2018 yılına ait üçüncü kişi şirket genel kurulu uyarınca borçluların şirket hissedarları arasında yer almadığını, imza sirkülerinden de görüleceği üzere yönetim kurulunda da bulunmadıklarını, hacze konu menkullerin, müvekkilleri üçüncü şahıs nezdinde haczedilmesi sebebiyle alacaklı vekilinin İİK'nun 97. maddesinin uygulanması talebinin reddi ile İİK'nun 99. maddesinin uygulanması taleplerinin kabulüne karar verilmesini” talep etmiştir.

Bunun üzerine, ... İcra Hukuk Mahkemesi'nin 16.12.2022 T. 1039/1209 s. kararı ile ‘takibin devamına ve kararın tebliğinden itibaren 7 günlük süre içinde dava açmak üzere üçüncü kişiye süre verilmesine’ karar verilmiştir.

Henüz bu karar tebliğ edilmeden, 05.01.2023 tarihinde üçüncü kişinin adresinde ek haciz ve muhafaza işlemi yapılmış ve üçüncü kişi Tunay... AŞ, İstanbul 15. İcra Hukuk Mahkemesi’nde (E: 2023/...) “istihkak iddialarının kabulü ve hacizlerin kaldırılması” talebiyle dava açmıştır.

Üçüncü kişi (D.) Anonim Şirketi vekili, ... İcra Hukuk Mahkemesine (E: 2023/...) sunduğu 05.01.2023 tarihli dava dilekçesinde, icra dairesine 16.08.2022 tarihinde sundukları beyanlarını yineleyerek özetle, “...dosya borçlularından (B.) Sti. ile (C.) ile müvekkilli üçüncü kişi şirket arasında bir ortaklık, organik bağ bulunmadığını, adreslerin farklı olduğunu, üstelik dosya borçlusunun resmi adresinin İstanbul olduğunu, yetkililerinin farklı olduğunu, borçlulara gönderilen tebligatların üçüncü kişi şirketin adresinde yapılmadığını, haciz sırasında borçluların/yetkililerinin hazır bulunmadığını, haciz sırasında bulunan evrakların güncel olmadığını, önceki yıllarda (B.) Şti. ile (C.)’nin üçüncü kişi şirketin ortağı olmasının organik bağın varlığı için yeterli olmayacağını, üçüncü kişi şirketin dosya borçlularıyla 2018 yılından sonra herhangi ilişkisi kalmadığını, hacizde bulunan evrakların da bu döneme ait olduğunu, üçüncü kişi şirketin dosya borçlularıyla 2018 yılından sonra herhangi ilişkisi kalmadığını, İİK 97/’daki mülkiyet karinesinin mahcuzları elinde bulunduran üçüncü kişi yararına olduğunu, ... muhafaza altına alınmak istenen makinelerin tamamen üretime yönelik olduğundan ve muhafazası halinde müvekkil hem uluslararası hem de yurt içinde ki ticari üretimini gerçekleştiremeyeceğinden, telafisi imkansız zararların doğacağını, sökülüp alınması halinde parçalara ayrılacağından hurda değerinde olacağını, bu nedenle, muhafaza altına alınamayan makine yönünden muhafaza haczinin durdurulmasına karar verilmesi gerektiğini, muhafaza haczinin durdurulmasına, henüz kıymet taktiri yapılmadığından kıymet taktir işlemleri tamamlanana kadar herhangi bir hak kaybına neden olunmaması için dosyadan herhangi bir haciz ve muhafaza işlemi yapılmaması yönünde teminatsız tedbir kararı verilmesine, haciz ve muhafazaya alınan menkullerin tarafımıza iadesine ve istihkak taleplerinin kabulü ile hacizlerin kaldırılmasına karar verilmesi gerektiğini” belirtmiştir.

9- Yukarıdaki olayda;

- ‘İstihkak davasının’ süresinde açıldığı,
- ‘Haciz adresinin’, borçlu şirketin adresi olmadığı, hacizlerin üçüncü kişi şirketin ticaret sicilde kayıtlı adresinde yapıldığı,

- Borçlu şirketin kuruluşundan itibaren bugüne kadar hiçbir zaman haciz adresinde faaliyete bulunmadığı; borçlu şirketin İstanbul, üçüncü kişi şirketin ise Erzincan’da faaliyette bulunduğunu,
- Borçlu şirket ile üçüncü kişi şirketin faaliyet alanlarının farklı olduğu,
- Borçluların (ne gerçek kişi borçluların ne de borçlu şirketin yetkilisinin, çalışanın vs.) hacizde hazır bulunmadığı,
- Ödeme emirlerinin borçlulara haciz adresinde tebliğ edilmediği,
- Üçüncü kişi şirketin borcun doğumundan önce 2004 yılında kurulduğu,
- Haciz ve icra takibi tarihi itibarıyla davacı üçüncü kişi şirket ve borçlular arasında ortaklık ilişkisi yönünden ‘organik bağ’ bulunmadığı, ancak;
- Borçlulardan (B.) Şti ve (C.)’nin önceden üçüncü kişi şirkette hissesinin bulunduğu, hisselerin 2018 yılı itibarıyla devredildiği, borçlu (C.)’nin yönetim kurulu üyeliğinin ise 2015 yılı itibarıyla sonlandığı,
- Üçüncü kişinin adresinde yapılan hacizde borçlulardan (B.) Şti ve (C.)’nin isminin geçtiği evraklar bulunmuşsa da, bunların güncel evraklar olmadığı ve bu evrakların borçlular ile üçüncü kişi şirketin ortaklık ilişkisinin olduğu 2018 yılına ait olduğu,

görülmektedir...

Yukarıda ayrıntılı olarak belirttiğimiz gibi, hacizlerin üçüncü kişinin ticaret sicilde kayıtlı resmi adresinde yapılması, borçluların (ve yetkililerinin) hacizde hazır bulunmaması, ödeme emirlerinin borçlulara haciz adresinde tebliğ edilmemesi, haciz adresinde borçlulara ait bulunan belgelerin güncel olmaması ve bulunan belgelerin tarihleri dikkate alındığında, o dönem itibarıyla borçlu (B.) Şti. ve (C.) üçüncü kişi şirkette hisse sahibi olduğundan, bu belgelerin üçüncü kişi şirket adresinde bulunmasının hayatın olağan akışına aykırı olmaması karşısında mülkiyet karinesi, davacı üçüncü kişi lehine olduğu kabul edilmelidir.

Davalı (temlik alan) alacaklı vekili “... haciz mahallinde borçluya ait birçok belge bulunması ve takip borçlulardan (B.) Şti. ve (C.) ile üçüncü kişi şirket arasındaki organik bağ nedeniyle, taraflar arasındaki muvazaalı işlemlerin açık olduğunu, bu nedenle, mülkiyet karinesinin borçlu (dolayısıyla alacaklı)

yararına olduğunu ve somut olayda, tüzel kişilik perdesinin kaldırılması gerektiğine” işaret etmektedir.

Yüksek mahkemenin isabetli olarak belirttiği gibi, haciz mahallinde borçlulara ait bulunan belgelerin güncel olmaması durumunda, ‘mülkiyet karinesinin’ üçüncü kişi lehine olduğunun kabulü ile İİK. 99 uyarınca işlem yapılması gerekir. Somut olayda, borçluların önceden üçüncü kişi anonim şirkette hisse sahibi olduğu ve bulunan belgelerin de bu dönem ait olduğu anlaşıldığından, üçüncü kişinin adresinde haciz sırasında borçlulara ait bir takım belge ve evrakların bulunması hayatın olağan akışına aykırı sayılmaz.

“Takip borçlulardan (B.) Şti. ve (C.) ile üçüncü kişi şirket arasında organik bağ bulunduğu ve bu nedenle, taraflar arasındaki muvazaalı işlemler yapıldığının kabulü gerektiği” iddiasına ilişkin olarak ise şu hususları belirtebiliriz:

Yukarıda ayrıntılı olarak belirttiğimiz gibi, bir kimsenin (gerçek kişi veya tüzel kişi) birden fazla şirkette pay sahibi, ortak, yönetici olmasına yasal bir engel olmadığı gibi, organik bağın varlığı kabul edilse dahi, bu durum, üçüncü kişi ile takip borçluları arasında muvazaalı işlemler bulunduğunun kabulü için yeterli değildir. Mülkiyet karinesi lehine olan ve gerçekten hacze konu mallara sahip olan üçüncü kişinin ortakları ile borçlunun ortaklarının aynı olması dahi üçüncü kişinin mallarının borçlunun borcu için satılmasına neden olmalıdır. Aksi halde, birden fazla şirkette hisse sahibi olan bir kişinin ortağı olduğu üçüncü kişi şirketin, sadece bu nedenle, istihkak iddiasında bulunamayacağı ve tüm mallarının borçlu olan şirketin borcu nedeniyle haczedilebileceği kabul edilmiş olacaktır.

Ticaret sicilinde var olan bu bilgilere dayanarak, üçüncü kişi ve borçlular arasında organik bağ bulunduğu ve muvazaalı işlemler yapıldığının kabul edilmesi isabetli olmaz.

Üçüncü kişinin istihkak iddiasının reddi hususunda;

- “Borçlu şirket ile üçüncü kişi şirket ortaklarının aynı olması,^[103] (kardeş olmaları),^[104] (borçlu şirket ortağının hissesini davalı üçüncü kişi şirketin

[103] Yargıtay 21. HD. 26.12.2006 T. 15286/16868, 8. HD. 10.09.2015 T. 14550/16152 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[104] Yargıtay 8. HD. 23.03.2015 T. 21926/6642 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023) Aynı doğrultuda 8. HD. 14.05.2015 T. 5960/11416 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

ortasına devretmesi^[105]), (üçüncü kişinin eşinin borçlu şirketten önceden yer alması^[106]) nedeniyle, borçlu ve üçüncü kişinin ‘organik bağ’ içinde bulunmalarını tek başına yeterli bulmayan,

- “Ortakların aynı soyadını taşımalarını ve aynı alanda faaliyet gösteren şirketlerde bazı işçilerin değişik tarihlerde çalışmalarını veya hisselerini tamamen devrederek üçüncü kişi şirket ile bağını koparmış eski ortakların, borçlu şirkette sigortalı olarak çalışmalarını yeterli görmeyen,”^[107]
- “Ortaklar arasındaki benzerliği tek başına üçüncü kişi lehine olan mülkiyet karinesinin aksini ispata yeterli görmeyen,”^[108]
- “Organik bağ bulunmasının tek başına muvazaanın kanıtı olarak kabul etmeyen, alacaklıdan mal kaçırmak için danışıklı işlemler yapıldığı ve iki şirketin tek elden yönetildiğinin ispatını arayan,”^[109]
- “Çalışanların her iki şirkette de çalışmış olmalarını, borçlu şirketin ortağı ve yetkilisi olan kişinin ile yeğeninin üçüncü kişi şirkette sigortalı olarak gözükmelerini yeterli bulmayan,”^[110]
- “Şirketlerin unvan, ortaklık yapısı, iş kolları ve adresleri itibarıyla iç içe ve tam bir organik bağ içerisinde bulunmaları halinde, iyiniyetli alacaklının haklarını etkilemeyeceğini belirten,”^[111]
- “Organik bağın, tek başına yeterli görmeyen, üçüncü kişi şirket borçlu şirketin faaliyet gösterip ayrıldığı adreste, borcun doğumundan ve takip tarihinden sonra kurulmuş olsa da, davacı üçüncü kişi şirketin alacaklıdan

---

[105] Yargıtay 17. HD. 15.02.2011 T. 8346/1222; 8. HD. 15.01.2019 T. 4609/402 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[106] Yargıtay 8. HD. 20.04.2016 T. 1863/7246 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[107] Yargıtay 8. HD. 17.12.2018 T. 4210/20314 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[108] Yargıtay 8. HD. 27.09.2018 T. 23709/16380; 8. HD. 21.01.2019 T. 5392/601; 8. HD. 15.05.2019 T. 10790/5096 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[109] Yargıtay 8. HD. 13.01.2015 T. 13673/311; 8. HD. 23.10.2014 T. 20284/19044; 8. HD. 20.10.2014 T. 19211/18765; 8. HD. 13.02.2014 T. 2528/2232 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[110] Yargıtay 8. HD. 25.04.2017 T. 5792/6126 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[111] Yargıtay 17. HD. 15.12.2011 T. 9081/12349 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

mal kaçırmak için muvazaalı olarak kurulup kurulmadığının duraksamaksızın bir biçimde belirlenmesi gerektiğini, borçlunun, davacı şirket üzerinden faaliyetini sürdürdüğünün kesin olarak saptamasını arayan,^[112]

içtihatlarda, organik bağ ve muvazaalı olgusunun nasıl değerlendirilmesi gerektiği etraflıca incelenmiştir.

Yüksek mahkeme, istihkak davasına ilişkin uyuşmazlıklarda, ‘ortaklar arasındaki benzerlik’ yanında, “her iki şirketin bir süre (üç ay) aynı adreste faaliyette bulunmalarını,”^[113] “şirketlerin aynı konularda faaliyet göstermelerini”,^[114] “haciz mahallinde borçlu şirketin ve başka sigorta şirketlerine ait poliçelerin bulunmasını”,^[115] “borçluya ait -güncel olmasa da- bir kısım evrakların bulunmasını”^[116] da yeterli görülmemiştir. Yüksek mahkeme, bu uyuşmazlıklarda, organik bağ ve belirtilen diğer olguların varlığına karşın, ‘borçlu ve üçüncü kişi şirket arasında iddia edilen muvazaalı işlemlerin ispatlanamadığı’ ve ‘üçüncü kişinin istihkak iddiasının kabulü gerektiği’ sonucuna ulaşmıştır.

Somut uyuşmazlıkta, “takip borçlularından (B.) Şti.’nin ve (C.)’nin önceden üçüncü kişi şirkette hissesinin olması ve bir süre yönetim kuruluunda yer almasının tek başına üçüncü kişinin istihkak iddiasının reddi sonucunu doğurmayacağı gibi, 2018 yılında sonlanan bu ilişki, üçüncü kişinin adresinde bulunan ve güncel olmayan evrakların da neden burada bulunduğunu açıklar niteliktedir.

Buna karşın, davalı alacaklı vekili, ‘borçlular ile üçüncü kişi şirket arasında muvazaalı işlemler yapıldığını, tüzel kişilik perdesinin kaldırılarak üçüncü kişinin istihkak iddiasının reddine karar verilmesi gerektiğini’ ileri sürdüğünden, icra mahkemesince bu iddiaların da araştırılması gerekmektedir. Bu nedenle, icra mahkemesince;

[112] Yargıtay 8. HD. 31.01.2014 T. 301/1393 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[113] Yargıtay 8. HD. 21.01.2019 T. 5392/601 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[114] Yargıtay 8. HD. 10.09.2015 T. 14550/16152; 8. HD. 23.03.2015 T. 21926/6642 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[115] Yargıtay 8. HD. 15.01.2019 T. 4609/402 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

[116] Yargıtay 8. HD. 20.04.2016 T. 1863/7246 (www.e-uyar.com E. T. 30.01.2023)

- “Borçlu ve üçüncü kişi şirket bünyesinde haciz tarihinden itibaren geriye doğru çalışanların tamamının listesini gösterir SGK kayıtlarının getirilmesi, borçlu ve üçüncü kişi şirketlerin hangi tarihler arasında hangi adreslerde faaliyet gösterdiklerini bildirir şekilde vergi kayıtlarının getirilmesi, borçlu şirketin ticaret sicil adresinde ve haciz adresinde halihazırda veya daha önce faaliyet gösterip göstermediğinin kolluk marifetiyle araştırılması suretiyle davalı-alacaklının iddia ettiği gibi borçlular ve üçüncü kişi şirket arasında muvazaalı işlemler yapıp yapılmadığının değerlendirilmesi”
- “Ayrıca, davacı üçüncü kişi şirket tarafından sunulan faturaların mahcuzlarla uyumlu olup olmadığı, faturaların ticari defter kayıtlarında yer alıp almadığı, üçüncü kişinin ticari defterlerin açılış ve kapanış tasdiklerinin usulüne uygun olup olmadığı ve ödemelerin yapıp yapılmadığı, üçüncü kişinin bu mahcuzları satın alma gücünün bulunup bulunmadığının saptanması için Yargıtay denetimine elverişli bilirkişi raporu alınması”

gerekmektedir....

- ‘Hukuka uygun ve geçerli bir istihkak iddiası üzerine, üçüncü kişi tarafından süresinde açılan istihkak davasına ilişkin somut uyuşmazlıkta;
- ‘Haciz adresinin’, borçlu şirketin adresi olmadığı ve borçlu şirketin kuruluşundan itibaren bugüne kadar hiçbir zaman bu adreste faaliyete bulunmadığı; hacizlerin üçüncü kişinin ticaret sicile kayıtlı adresinde yapıldığı,
- Borçluların (ne gerçek kişi borçluların ne de borçlu şirketin yetkilisinin, çalışanın vs.) hacizde hazır bulunmadığı,
- Ödeme emirlerinin borçlulara haciz adresinde tebliğ edilmediği,
- Ticaret sicli kayıtlarına göre, üçüncü kişi şirketin borcun doğumundan önce 2004 yılında kurulduğu,
- Üçüncü kişi şirket tarafından mahcuzlara ilişkin fatura sunulduğu,
- Takip borçlusunu şirketin faaliyet alanının gıda distribütörlüğü, üçüncü kişi şirketin faaliyet alanının ise, meyve püresi ve ithalat ihracatı olduğu
- Haciz adresinde borçlulara ait bulunan belgelerin güncel olmadığı, bu belgelerin üçüncü kişide bulunmasının, borçluların önceden üçüncü kişide hisse sahibi olmasından kaynaklandığı, borçlular ile üçüncü kişi şirket arasındaki bu ilişkinin haciz ve icra takibi tarihi itibarıyla sonlandığı,

İcra Hukuk Mahkemesince “İstihkak İddiasının Kabulüne” ve/veya
“İstihkak İddiasının Reddine” Karar Verilmesini Gerektiren Nedenler

- Üçüncü kişi şirketin karar defteri ve ticaret sicili kayıtlarından görüleceği üzere, Yönetim Kurulu üyelerinden olan (C.)’nin bu üyeliğinden, takip tarihinden (2019) çok önce 27.05.2015 tarihinde istifa ettiği, bu istifanın Yönetim Kurulunca kabulüne karar verildiği ve 01.06.2015 tarihinde yapılan olağan genel kurulda yeni bir yönetim kurulunun oluşturulduğu, 30.10.2018 tarihli Yönetim Kurulu kararı uyarınca, adı geçen borçluların üçüncü kişi şirkette hisse sahipliğinin de sonlandığı,
- Haciz adresinde bulunan evraklar ile dosyada mevcut delillerden borçlunun/ borçluların davacı üçüncü kişi şirket üzerinden faaliyetlerine devam ettiğine dair bir sonuç çıkarılamayacağı gözetildiğinde,
- “İcra mahkemesince hacze konu menkul malların değer tespiti yapılanların tamamının değeri kadar teminat mektubu veya nakit yatırıldığında, bu mallar yönünden takibin talikine ve hacze konu menkul mallar üzerinde haciz baki kalmak kaydıyla mahcuzların yediemin olarak davacı üçüncü kişiye teslimine, bu mahcuzlar yönünden takibin durdurulmasına” dair verilen ara kararın yerinde olduğu”

“Takip borçlularından (B.) Şti. ve (C.)’nin 2018 yılına kadar üçüncü kişi A.Ş.’de hissedar olmasına (ve 2015 yılına kadar yönetim kurulunda yer almasına) karşın, mülkiyet karinesinin borçlu lehine olduğu ve sadece bu nedenlerle üçüncü kişinin istihkak iddiasının reddi gerektiği sonucuna ulaşılamayacağı, alacaklı vekilinin ‘borçlular ile üçüncü kişi arasında muvazaalı işlem bulunduğu ve tüzel kişilik perdesinin kaldırılması gerektiğine’ dair iddiaları nedeniyle icra mahkemesince yapılacak araştırmada borçlu şirketin faaliyetine üçüncü kişinin adresinde devam ettiğine ilişkin bir sonuca ulaşılmaması halinde, üçüncü kişinin istihkak iddiasının kabulüne karar verilmesi uygun olacaktır...”

SONUÇ

İstihkak davalarına ilişkin uyuşmazlıklarda; hacizlerin üçüncü kişinin ticaret sicilde kayıtlı resmi adresinde yapılması , borçluların (ve yetkililerinin) hacizde hazır bulunmaması, ödeme emirlerinin borçlulara haciz adresinde tebliğ edilmemesi , haciz adresinde borçlulara ait bulunan belgelerin güncel olmaması ve bulunan belgelerin tarihleri dikkate alındığında, o dönem itibariyle borçlu (B.) Şti. ve (C.) üçüncü kişi şirkette hisse sahibi olduğundan, bu belgelerin üçüncü kişi şirket adresinde bulunmasının hayatın olağan akışına aykırı olmaması karşısında mülkiyet karinesi, davacı üçüncü kişi lehine olduğu kabul edilmelidir.

Yüksek mahkemenin isabetli olarak belirttiği gibi, haciz mahallinde borçlulara ait bulunan belgelerin güncel olmaması durumunda, ‘mülkiyet karinesinin’ üçüncü kişi lehine olduğunun kabulü ile İİK. 99 uyarınca işlem yapılması gerekir.

“Borçlu şirket ile üçüncü kişi şirket ortaklarının aynı olması, (kardeş olmaları), (borçlu şirket ortağının hissesini davalı üçüncü kişi şirketin ortağına devretmesi), (üçüncü kişinin eşinin borçlu şirketten önceden yer alması) nedeniyle, borçlu ve üçüncü kişinin ‘organik bağ’ içinde bulunmaları tek başına yeterli sayılamaz...”

KAYNAKÇA

- Akyazan, Sıtkı. *İcra ve İflas Kanunu'ndaki Yeni ve Değişik Hükümler Üzerindeki İnceleme ve Açıklamalar*. Ankara: Yeni Cezaevi Matbaası, 1965.
- Arslan, Ramazan. *Medeni Usul Hukukunda Dürüstlük Kuralı*. Ankara: S Yayınları, 1989.
- Aslan, Kudret. *Hacizde İstihkak Davası*. Ankara: Turhan Kitabevi, 2005.
- Atalay, Oğuz. “İİK. m. 88/II Üzerine Bir Eleştiri.” *Medenî Usul ve İcra İflâs Hukuku Dergisi*, (2005/1).
- Belgesay Mustafa, Reşit. *İcra ve İflas Kanunu Şerhi*. İstanbul: M. Sıralar Matbaası, 1954.
- Berkin, Necmeddin. *İcra Hukuku Rehberi*. İstanbul: Filiz Kitabevi, 1980.
- Dalamanlı, Lütfi. “Hacizden Mütevellit İstihkak Davası.” *Adalet Dergisi*, no. 9-10 (1961).
- Ercan, İsmail. *Hacizden Doğan İstihkak Davaları*. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2023.
- Ertekin, Erol ve İzzet Karataş. *İcra ve İflas Hukukunda İstihkak Davaları*. Ankara: Yetkin Yayınevi, 1998.
- Güneren, Ali. *İstihkak Davaları ile Tasarruf İptal Davaları*. Ankara: Feryal Matbaacılık, 2004.
- Kayganacioğlu, Mustafa. “İcra Hukukunda İstihkak Davası.” *Yargıtay Dergisi* no. 1-2 (1983).
- Kuru, Baki. *İcra ve İflas Hukuku 2*. İstanbul: Evrim Yayınevi, 1990.
- Kuru, Baki. *İcra ve İflâs Hukuku El kitabı*, 2. Baskı. Ankara: Adalet Yayınları, 2013.
- Kut, K. H. “İstihkak İddiasına İtiraz.” *İleri Hukuk Dergisi*, (1951Ağustos).
- Muşul, Timuçin ve Ayfer Tezel Muşul. *İcra ve İflas Hukukunda İstihkak Davaları*. 3. Baskı. Ankara: Adalet Yayınevi, 2021.
- Öğütçü, Tahir ve Ali Çitoğlu. *Uygulamalı İcra ve İflas Kanunu*. Ankara: Garanti Basım, 1977.

- Pekcanıtez, Hakan, Oğuz Atalay, M. Sungurtekin Özkan ve Muhammed Özeker. *İcra ve İflas Hukuku*. 2005.
- Pekcanıtez, Hakan. “4949 sayılı Kanunla, İcra Hukukunda Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi.” *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* 49. (2003).
- Postacıoğlu, İlhan. *İcra Hukuku Esasları*. İstanbul: Sulhi Garan Matbaası, 1982.
- Tekinay Selahattin, Sulhi. *Hacizden Mütevellit İstihkak Davaları*. (1953).
- Uyar, Talih, Alper Uyar ve Cüneyt Uyar. *İcra Hukukunda İstihkak Davaları*. 5. Baskı. Ankara: Bilge Yayınevi, 2022.
- Uyar, Talih, Alper Uyar ve Cüneyt Uyar. *İİK Şerhi 2*. 3. Baskı. Ankara: Bilge Yayınevi, 2013.
- Uyar, Talih. “4949 sayılı ve 17.7.2003 tarihli İcra ve İflas Kanunu’nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’un Getirdiği Yenilikler.” *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* 49. (2003).
- Uyar, Talih. “İcra Hukukunda İstihkak Davası.” *ABD*, no 1. (1974).
- Uyar, Talih. *İcra Hukukunda Yetki-Görev ve Yargılama Usulü*. 2. Baskı. Ankara: Feryal Matbaası, 1991.
- Uyar, Talih. *İİK Şerhi 5*. 3. Baskı. Ankara: Turhan Kitabevi, 2006.
- Uyar, Talih. *İİK Şerhi 6*. 2. Baskı. Ankara, Turhan Kitabevi, 2008.
- Yılmaz, Ejder. *İcra ve İflâs Kanunu Şerhi*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2016.

